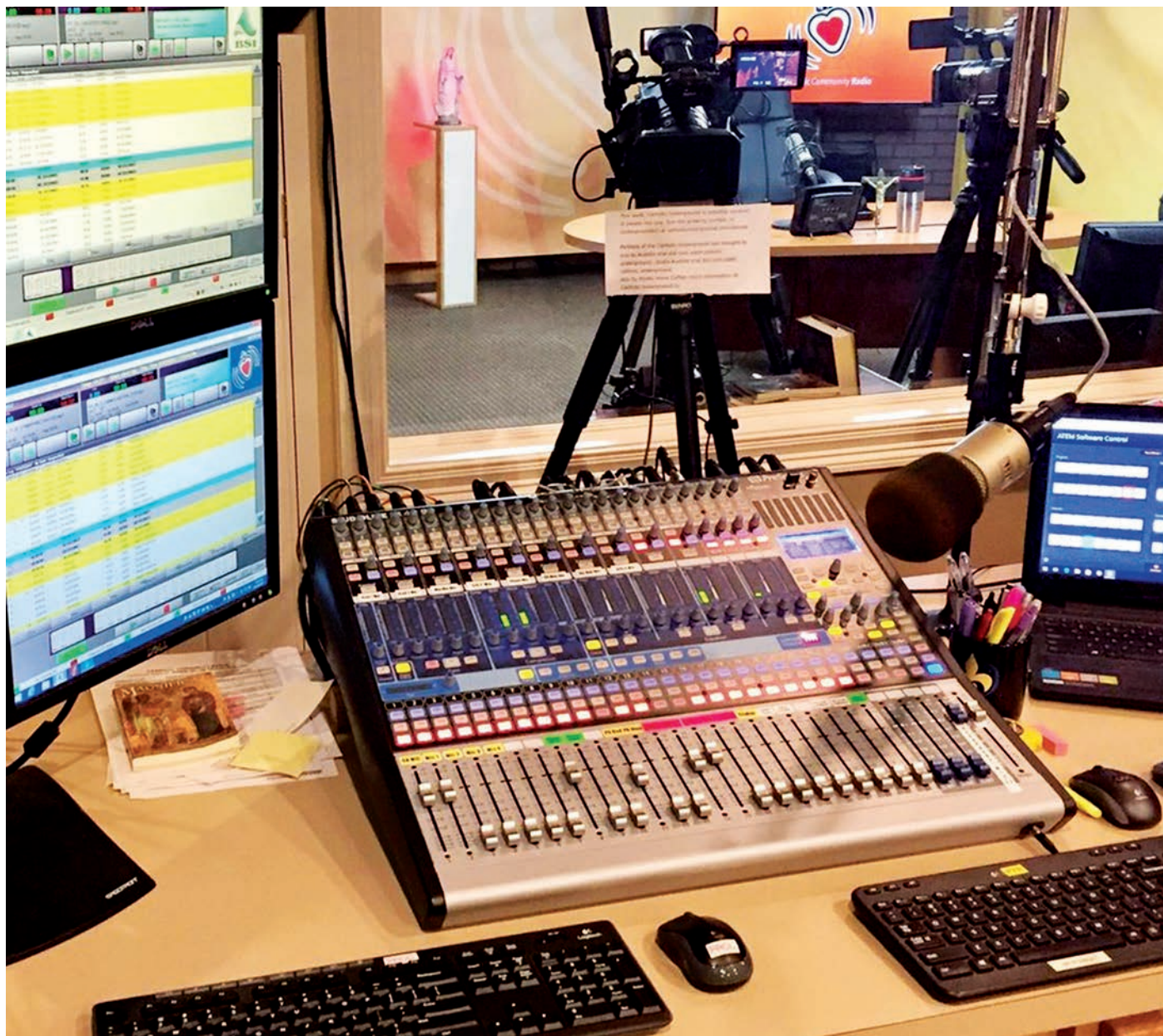

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2012
2,90 € | 15 ABRIL 2018

EN PRIMER PLA (P. 3, 8-11)

Ones profètiques

En l'era digital proliferen les ràdios catòliques

P. 24-27

Entrevista
a HELENA
MALENO,
periodista
especialista
en migracions
i tràfic
d'éssers
humans

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contact

Tel. 934 092 700

info@clubmes.cat

www.clubmes.cat

DEL 15 AL 18 DE MAIG

ROMA

DEL 31 MAIG A L'11 DE JUNY

JAPÓ

DEL 14 AL 21 DE JUNY

SUÏSSA

DEL 16 AL 23 DE JULIOL

**RUTA NABATEA
DEL SUD D'ISRAEL**

DEL 21 AL 27 DE JULIOL

**BRETANYA I
NORMANDIA**

DEL 13 AL 23 D'AGOST

ÍNDIA

ABRIL	PELEGRINATGE a LOURDES	20 al 22
MAIG	PELEGRINACIÓ a ASTÚRIES I PICOS D'EUROPA	7 a l'11
	PELEGRINATGE a FÀTIMA	8 al 10
JULIOL	PELEGRINATGE a la PULLA Pare Pius	6 al 13
AGOST	TERRA SANTA	5 al 12
SETEMBRE	L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo	
OCTUBRE	CALCUTA i BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat	
NOVEMBRE	L'IRAN La Pèrsia bíblica	
	LLUMS DE NADAL A NOVA YORK	
DESEMBRE	Pessebres dels ALPS ITALIANS	

Tòpics de la comunicació

De vegades en la comunicació es creen tòpics que el temps demostra que són erronis. Així, l'aparició de la televisió no va suposar la desaparició de la ràdio, ni de la premsa escrita, com alguns auguraven. Tampoc la ràdio digital no ha arraconat l'analògica. La proliferació de les xarxes no ha acabat amb els mitjans convencionals, i més quan alguna d'aquestes poderoses xarxes està marcada per la sospita. S'equivoquen els que diuen que avui tot es troba a internet i que els llibres han quedat obsolets: ni tot és a les xarxes, ni el que es troba a les xarxes exhaureix els continguts sobre paper. En els mitjans de comunicació prima l'et (i) per sobre de l'aut (o).

Al Primer Pla d'aquest número de *Catalunya Cristiana*, ja amb el nou format, Rosa Maria Jané parla de les ones profètiques. La dimensió de denúncia profètica que tot batejat està cridat a exercir amb llibertat d'esperit troba en les emissores potents caixes de resonància que contribueixen a formar l'opinió pública fins a arribar a transformar la societat. Recordem, per exemple, el gran paper que la ràdio va tenir en la revolució pacífica de Mahatma Gandhi. Evange-

litzar amb la ràdio és possible però en societats plurals o secularitzades com les nostres, els productes radiofònics han de tenir un to humil i obert i han d'estar molt ben pensats i elaborats. No pel simple fet d'emetre programes litúrgics o pietosos necessàriament s'evangelitza més ni millor.

La repetició o la insistència en uns mateixos continguts, servits amb una terminologia pròpia, pot arribar a crear rebuig. Les celebracions litúrgiques —que fan sovint un bon servei públic— s'han de saber harmonitzar amb altres continguts que estiguin amarats de valors i virtuts humans i cristians, que il·luminin les diverses àrees de la vida de les persones i dels pobles, sempre amb ànim propositiu i mai impositiu. I han de ser emissores inculturades en el context on emeten, altrament poden crear rebuig.

El debat de si l'Església ha d'estar present en els mitjans públics, o bé si ha de disposar de mitjans propis, és una falsa dicotomia. La resposta congruent és que en la mesura del possible els catòlics hem d'estar presents arreu, coneixent les regles d'enunciació i el format propi de cada mitjà.

Contingut

05

La setmana

06

Editorial

08

En primer pla

12

Opinió

15

Vida eclesial

24

L'entrevista

28

Cartes dels Pastors

30

Bíblia

32

Litúrgia

34

Espai lectors

36

Societat

38

Cultura

46

Agenda

47

Des del carrer

Nens i joves en l'era digital

PÀGINA 36

Nou projecte de Sant Joan de Déu a Benín

PÀGINA 21

Servents de Maria

PÀGINA 18

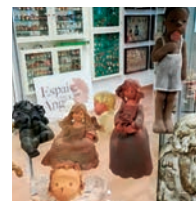
16

Pasqua a Roma

32

Santa Caterina T.

39

Espai dels Àngels

La setmana en tuits

SABINA @SABINAPUIGC

Activista a favor dels drets humans

El 17/04 l'Arcadi Oliveres rebrà el #PremiCIP Constructors de Pau 2017 al Parlament de Catalunya. Glossa a càrrec de @HiginiaRoig! Això promet...

NACHO CALLE @IGNACIOCALLE
Periodista

La Policia deté Falciani abans de la conferència organitzada per @XJusticiaFiscal en què participaven @j_castellon i @danielegrasso. Demà tindrem oportunitat de parlar-ne en l'acte organitzat per @fiscalitatjusta a Barcelona

VICENTE DURÁN CASAS

@VICDURCAS

Jesuïta

Avui fa 50 anys que va ser assassinat a Memphis als seus 39 anys el pastor del'Església baptista Martin Luther King, un ésser humà fora de sèrie

que ens continua inspirant a molts. Un convençut que lluitar per la pau i els drets humans arreu del món és la tasca més noble de la humanitat

JOSÉ MANUEL VIDAL

@JOSMVIDAL1

Director de Religión Digital

Hi ha àngels als inferns del món. El salesià Cristafulli rescata les nenes del tràfic sexual dels carrers de Free-town. Necessita ajuda per continuar salvant les nenes del carrer. @MSalesianas

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

Catalonia Sacra

Glòria Barrete presenta des del 5 de febrer, els dilluns a les 19.30 h, el programa *Catalonia Sacra*. Aquests trenta minuts setmanals porten el nom d'una iniciativa de dinamització cultural i turística impulsada, des de fa cinc anys, pels deu bisbats amb seu a Catalunya. La presentació del ric patrimoni de l'Església, una mirada sobre algun monument o peça del patrimoni immaterial i la secció «Màquines de pregar», un viatge virtual per espais religiosos amb la col·laboració de l'arquitecte Eloi Aran, són algunes de les propostes d'aquest espai. El comiat és una composició musical que ens remet als diferents períodes de l'any litúrgic o a les seves festivitats.

El 2 d'abril, *Catalonia Sacra* presentava el retaule de la Seu de Manresa, la Col·legiata de Santa Maria, que és l'edifici més emblemàtic del gòtic religiós a la capital del Bages. Anna Orriols, experta en història de l'art, explicava que «el conjunt de quatre retaules, amb vestigis d'un cinquè, es distribueix en capelles pel perímetre del temple, amb un de més antic, de mitjan segle XIV, procedent de Barcelona i més petit que els altres».

Zoom

EDUARD BRUFAU

Els arqueòlegs han posat al descobert l'antic convent dels franciscans d'Oxford, derruït al segle XVI amb la reforma anglicana. Les obres d'excavació han tret a la llum diverses estances, algunes de les quals encara conserven les rajoles medievals. Els franciscans d'Oxford van destacar per la contribució a la famosa universitat, amb figures com ara Roger Bacon o Guillem d'Ockham.

L'efemèride de la setmana

Dia 18 d'abril del 1999: el papa Joan Pau II canonitza Marcel·lí Champagnat, fundador dels maristes

VALENTÍ MISERACHS, *prev.*

Mestre de la capella de
Santa Maria la Major

PENSANT-HO MILLOR

El cardenal de la pau

Entre les iniciatives dutes a terme a l'Espluga de Francolí per commemorar el centenari de naixement de Mn. Ramon Muntanyola, mereix una remarca especial la reedició del seu llibre Vidal i Barraquer, cardenal de la pau, en dos volums, a càrrec de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, edició notablement ampliada a cura del P. Josep Massot i Muntaner.

En un país de memòria curta en què, com observa agudament Josep Pla, «la capacitat d'oblit, fins i tot de les coses més pròximes, és extraordinària», benvinguda sigui una obra que ens refresqui el record de la gran figura del cardenal català. Mort a l'exili el 1943, reposaren les seves despulles a la cartoixa de La Valsainte (Suïssa), fins al dia benaurat en què, l'endemà de l'òbit del general Franco, pogueren retornar finalment a la seu de Tarragona.

Vidal i Barraquer, tot i haver evitat de morir màrtir el 1936 mercès a les gestions de la Generalitat de Catalunya, ho fou bo i seguint des de lluny els sofriments de la guerra, i veient-se prohibit el retorn a Tarragona per un règim que l'acusava de «catalanisme polític». Pobre cardenal, ell que només pledejà per la pau, per l'entesa i, això sí, per la independència de l'Església davant de qualsevol ingerència del poder civil! No se li perdonà de no haver signat la carta col·lectiva

**En altres latituds
més agraïdes un
home d'aquest
trempla ja seria sant!**

de l'episcopat espanyol de 1937, clarament a favor d'un partit bel·ligerant. El mateix cardenal Gomà va acabar reconeixent que un dels pocs que hi van veure clar va ser el cardenal Vidal i Barraquer.

Com a mostra de la seva clari-vidència, en podem tenir prou amb el que ell exposa a Pius XII: «L'actuació dels bisbes i la clerecia en general ha estat massa política en perjudici de l'autoritat i independència que la jerarquia ha de mantenir sempre. Això dificulta l'atansament a l'Església de les persones indiferents i apartades de la religió, perquè, a través dels bisbes i del clergat, la identifiquen amb el partit dominant, pel qual molts no poden sentir cap simpatia.»

Què més voleu? En altres latituds més agraïdes un home d'aquest trempla ja seria sant!

UN NOU LLINDAR

Com trobar-se amb Jesús ressuscitat?

A Jesús el trobem llegint, meditant i pregant l'Evangeli

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Compartint amb els joves una de les peregrinacions de Setmana Santa, un d'ells em va fer aquesta pregunta: «Com és possible la trobada amb Jesús, de la qual tant parlem?» Realment, estava tocant un dels punts claus de la fe cristiana. Anàvem caminant en grup i reflexionant. A poc a poc vaig intentar respondre. A Jesús el trobem llegint, meditant i pregant l'Evangeli, especialment a partir del que ell diu i fa, escoltant les seves preguntes i responent-les, confrontant la pròpia vida amb la seva. Aquest és un primer aspecte que ens ajuda a una bona comunicació humana i es converteix en pregària.

El diàleg va seguir quan em vaig referir a una altra dimensió de la trobada amb Jesús. El model ens el dona Jesús mateix quan s'identifica amb totes aquelles persones que hem acollit, hem acompanyat i ajudat, aquells «germans més petits» a qui hem donat de menjar i beure, a qui hem vestit o hem visitat perquè estava malalt o a la presó. Posem-hi aquí tota persona amb qui Jesús s'identifica. En aquest aspecte tenim molta feina a fer, ja que afecta tota relació humana. Són els ulls de la fe i l'escalf de l'amor que fan possible que, en tota persona, hi vegem Jesús a qui reconèixer i estimar.

L'altre aspecte és l'encontre amb Jesús ressuscitat que té lloc cada vegada que celebrem l'Eucaristia i els altres sacraments. És una tro-

bada en la qual, com en tot el que s'ha dit abans, hi intervé la fe i la comunitat, ens enforteix espiritualment i dona una nova projecció a tot el que som, diem i fem.

Som hereus d'un poble creient que ha edificat la seva convicció de fe sobre el testimoni dels apòstols. D'ells bevem l'experiència quan expliquen com s'han trobat amb Crist ressuscitat i com aquest esdeveniment singular ha provocat un gir total a les seves vides. Han passat del dubte a la confiança, de la por a la pau interior, de la desil·lusió a l'entusiasme, de la soledat a la companyia, de la decepció al goig de comunicar la bona notícia i implicar-s'hi del tot fins a comprometre-hi la vida.

L'Evangelí a les ones

**Emissores catòliques,
transmissores de
la Bona Notícia**

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El P.
Ismael
Moreno,
respon-
sable de
Ràdio
Progreso.

«Caldrà prestar una ajuda eficaç a les emissions radiofòniques i televisives honestes; sobretot, a aquelles que siguin apropiades per a les famílies. Caldrà fomentar amb tot interès les emissions catòliques que indueixin els oients i espectadors a participar en la vida de l'Església i a amarar-se de les veritats religioses. Amb tota sol·licitud han de promoure's també, allà on siguin necessàries, emissores catòliques;

però cal procurar que les emissions sobresurtin per la deguda perfecció i eficàcia.»

Aquestes paraules les podem llegir en el decret Inter mirifica sobre els mitjans de comunicació social, firmat per Pau VI el 1963. Des del primer moment, l'Església va veure el potencial d'una emissora de ràdio catòlica i el 1931 s'inaugurava Ràdio Vaticana, amb un discurs de Pius XI.

Passats 50 anys del Concili Vaticà II, aquella intuïció dels pares conciliaris demostrava que era totalment encertada. A la Jornada Mundial de la Joventut del 2013, a Rio de Janeiro, el papa Francesc visitava els estudis de Ràdio Catèdral, de l'arquebisbat carioca, i deia: «Una ràdio catòlica avui és el púlpit més proper que tenim. És on podem anunciar els valors humans, els valors religiosos i, sobretot, anunciar Jesucrist, el Senyor, donar al Senyor aquella gràcia de fer-li espai entre les nostres coses.»

L'invent de Marconi ha resultat de gran ajuda per comunicar la Bona Notícia i en ple segle XXI les ràdios catòliques continuen sent un mitjà molt apropiat per a això, especialment gràcies a internet. A tots els continents trobem emissores catòliques. N'hi ha de molt potents, d'altres de més humils, però totes amb un mateix objectiu: portar el missatge de Jesucrist «fins

als confins de la terra», com llegim en el llibre dels Fets dels Apòstols.

Ràdio Maria, Ràdio Fides, Ràdio Veritas, Ràdio Solidaridad... els mateixos noms ja ens diuen molt de l'ideari d'aquestes emissores. En territoris on no és fàcil la presència d'un sacerdot, aquestes emissores animen les comunitats, les formen, les guien i aconsegueixen mantenir units cristians que, potser d'una altra manera, no tindrien la possibilitat de rebre el missatge.

En terres de missió, les emissores catòliques no només evangelitzen explícitament, també ofereixen formació humana, cultural, sanitària, ciutadana... de vegades, supleixen la funció de servei que haurien d'oferir els governs locals o nacionals.

Donar veu a qui no en té

Ràdio Progreso, d'Hondures, forma una única plataforma amb l'Equip d'Investigació i Comunicació de la Companyia de Jesús en aquell país. És una veu que s'alça ferma contra els abusos del govern hondureny, les oligarquies i les multinacionals, i que en paga un alt preu: amenaces, atacs... una veu «enemiga de la pàtria», com és titllada pel mateix govern.

En molts països, les emissores catòliques es converteixen en un autèntic malson per al poder perquè denuncien les injustícies, de-

PAPA FRANCESC
«Una ràdio catòlica
avui és el púlpit
més proper que
tenim»

Amics de Ràdio Jyoti.

P. ISMAEL MORENO

«Mirem de desenvolupar la nostra tasca amb la més gran normalitat possible perquè creiem fermament en la missió»

fensen els drets humans, posen en evidència les arrels de la impunitat, de la violència, de les grans desigualtats... Fa menys d'un any el director de Ràdio Progreso, el pare Ismael Moreno, visitava Catalunya i en una entrevista concedida al nostre setmanari, reconeixia que «mirem de desenvolupar la nostra tasca amb la més gran normalitat possible perquè creiem fermament en la missió. Treballem amb naturalitat i amb el màxim nivell de professionalitat».

Amb tot, «és una normalitat de tensió perquè sabem que estem en el punt de mira. Som una plataforma social i de comunicació des de la qual anem a recuperar l'estat de dret on tinguin vigència els drets humans».

Ràdio Progreso és una emissora molt veterana. Ha superat els 60 anys de vida i, com ella, sorgeixen encara ràdios catòliques per dur aquesta bona notícia. És el cas de Ràdio Jyoti (Llum) de Rajshahi, que ha esdevingut la primera ràdio catòlica de Bangladesh. Amb tot just dos anys de vida, la seva declaració d'intencions no deixa lloc al dub-

te: «Volem predicar el missatge de Déu a través dels nostres programes de ràdio. Així escamparem les ensenyances de Jesucrist», en paraules del bisbe de Rajshahi, Mons. Gervas Rozario.

Com explica a Catalunya Cristiana el director de programes de Ràdio Jyoti, el P. Sunil Daniel, «aquesta ràdio va ser creada per una raó pastoral: per informar a les persones bengalines que viuen a diferents continents i per informar els no cristians dels nostres valors».

La programació de Ràdio Jyoti inclou les principals festes religioses del país, tant cristianes com musulmanes, les festes civils, temes d'actualitat com el matrimoni amb menors, el treball infantil o el canvi climàtic. Sense oblidar, per descomptat, les reflexions bíbliques, les entrevistes, la música religiosa i les devocions.

Amb tan poc recorregut, aquesta emissora asiàtica experimenta algunes dificultats, com la manca de guionistes o de voluntaris que vulguin dedicar-hi un temps. Malgrat tot, assegura el P. Daniel, «el futur està assegurat perquè és l'única

emissora catòlica i no tenim competència». Per descomptat, d'il·lusió, no n'hi falta i considera que les emissores catòliques són un repte per al segle XXI: «La gent està perdent la fe i anar a l'església no és important. Els mitjans seculars són més atractius per al jovent.»

Precisament la joventut és l'objectiu principal de Ràdio Jyoti. Personalment, per al P. Daniel, el repte de Ràdio Jyoti el fa feliç perquè «moltes persones ens escolten. Molts oients visiten l'estudi de Ràdio Jyoti, dels quals el 90% són musulmans bengalins».

Cal assenyalar que el P. Sunil Daniel a més fa gairebé 28 anys que treballa per a Ràdio Veritas Àsia al servei bengalí. Aquesta emissora té seu a les Filipines i pertany a la Federació de Conferències Episcopals Asiàtiques. El 1958 els bisbes asiàtics van decidir posar en marxa una emissora de ràdio i el 1969 va ser inaugurada oficialment amb la missió de «portar llum i esperança allà on les comunitats cristianes són marginades o pateixen persecució».

Pau i justícia

Si fixem la mirada cap al continent africà, trobarem una bona representació d'emissores catòliques: Ràdio Emmanuel al Sudan del Sud, La Voix de l'Évangile de Costa d'Ivori o Ràdio Waumini de Kènia.

Aquesta última pertany a la Conferència Episcopal de Kènia i emet en anglès i en kiswahili. El seu compromís és molt potent en el camp de la justícia, la pau, la solidaritat, la tolerància, la reconciliació i l'entesa entre totes les persones a través de l'evangelització. Aquesta emissora ha rebut diversos premis internacionals pels seus programes de VIH i sida, un problema realment angoixant a l'Àfrica.

La programació analitza problemes actuals per poder aportar elements des d'una perspectiva de justícia social, a més d'informar als oients amb temes d'interès comú. Parròquies, organitzacions catòliques, grups de fe, ONG i representants del món civil tenen lloc en aquesta emissora de ràdio. De fet, s'ofereix la possibilitat a grups implicats en la pau i la justícia social de llogar les instal·lacions per

preparar el seu material.

Com diu l'ideari de Ràdio Waumini, «inspirats per la missió de Crist per evangelitzar tothom, la nostra missió és defensar els valors cristians i les ensenyances de la fe catòlica, i alhora esforçar-nos per celebrar la rica diversitat de la Kènia contemporània, afirmant tot el que és donador de vida, a mesura que promovem el desenvolupament humà, justícia, pau, reconciliació i solidaritat».

En aquest reportatge ens hem acostat a alguns exponents d'emissores catòliques a Amèrica, Àfrica i Àsia... però el ventall és molt ampli i sorgeixen noves iniciatives radiofòniques en el camp de l'evangelització. Perquè l'Esperit continua bufant... també a través de les ones.

P. SUNIL DANIEL

«El futur de Ràdio Jyoti està assegurat perquè som l'única emissora catòlica i no tenim competència»

Obri les portes al millor especialista en neteja de centres educatius

Obrirà les portes al futur

Lunet

Ens adaptarem a les noves necessitats en neteja del seu centre educatiu

Netejant, posem tots els sentits

Lunet

per un món millor

Treballem per a la: **SAGRADA FAMÍLIA**

Carner Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
Tel. 902 010 977 Fax 93 418 87 27 www.lunet.es comercial@lunet.es

LLIÍS SOLÀ
Monjo de Poblet

La Pasqua ens porta cada any el cant de la bella seqüència *Victimae paschali laudes*. Vull dir-ne alguna cosa.

«Els cristians immolin un càntic triomfal a la Víctima pasqual. Morint l'Anyell, la guarda d'ovelles redimida. El Just els pecadors amb Déu reconcilia»: amb aquests versos destaquem un dels aspectes fonamentals del sagrament pasqual: la reconciliació, que n'és el fruit. Jesús és l'Anyell veritable que fa de la seva vida una ofrena, un servei de reconciliació. Perquè ell és també el Pastor que guarda i estima la seva cleda donant la vida per cadascuna de les ovelles. Déu, aquest Just, l'ha fet pecat, perquè servís d'instrument de reconciliació. I aquesta afirmació lliga amb el vers següent: «Lluitaren

DES DEL MONESTIR

La seqüència de Pasqua

Vida i Mort en lluita sense mida. El Rei de vida, mort, ja regna amb nova vida.» En efecte, perquè Déu l'havia fet pecat per nosaltres, la mort va creure poder rabejar-se en l'Anyell immolat a la creu, però, en realitat, hagué d'enfrontar-se amb la mateixa vida. Per això lluitaren, vida i mort, i la vida vencé la mort, capgirant l'engany de la serp, ja que la mateixa mort, d'una llançada, va fer brollar la font d'aigua viva! Per sempre! «Digueu-nos, oh Maria, ¿què heu vist en el camí? —La tomba que va obrir el Crist quan ressorgia i el Crist que revivia amb glòria sense fi. Els àngels sense dol, les benes i el llençol.» La tomba oberta i buida és el signe de la resurrecció, és el signe, en el misteri de l'absència, d'una Presència infinita. Un Déu que es fa present en tant que absent. Un Déu que, amb la seva absència, fa possible la nostra llibertat i la nostra responsabilitat, la nostra presència, i per això també, la

nostra confessió i la nostra lloança. «El Crist en qui jo espero, el Crist resuscità; camí de Galilea, ell us precedirà»: el signe de la tomba buida, tot sol, no basta. És un signe que ha de ser interpretat per la paraula profètica del missatger diví. De la mateixa manera que els pastors de Betlem no haurien pogut interpretar el signe de la menjadora sense l'anunci angèlic, igualment ara, les dones, sense l'àngel i la seva paraula de llum, no podrien penetrar la foscor de l'absència de Jesús, la foscor del sepulcre buit. La seqüència acaba amb un crit de joia i amb una pregària: «Jesús ressuscitat, sou, d'entre els morts, Senyor, Monarca vencedor; tingueu-nos pietat.» Tingueu-nos pietat! És la súplica confiada de l'Església davant el Crucificat-Ressuscitat. La mateixa súplica que li adreçàvem la tarda del Divendres Sant, ara plena de joiosa esperança, una esperança tota oberta al Futur de Déu. Al·leluia.

MIRADA AL MÓN

Ha mort Joan Bagà Ballús, un xilè de Lleida

Va viure més de seixanta anys a Xile. Havia arribat als 28 anys amb la intenció d'estar-se'n hi cinc. «Vaig ser ordenat sacerdot per a l'Església, no sacerdot per a la meua diòcesi», va respondre en una entrevista titulada «Estic content de ser capellà», el 2014. En aquella entrevista va argumentar respecte de la seva decisió, que als anys que va marxar de Catalunya: «A Amèrica Llatina hi havia un sacerdot per a cada set mil

persones i això no podia ser. M'he fet capellà per als altres, no per a mi, em dec als altres i per això em vaig oferir a missió on fos més necessari. A Llatinoamèrica hi havia molts cristians i pocs capellans.»

Va fer moltes coses, i sempre amb bonhomia i humor. «He procurat respondre que sí a allò que se'm demanava», deia. La seva primera tasca va ser assessorar la Joventut Obrera Catòlica (JOC) acompanyant joves a la revisió de vida, període en què va importar bon material de lectura per motivar els joves. El cardenal Raúl Silva Henríquez, en saber-ho, li va encomanar una campanya de bíblies per a Amèrica Llatina. En 60 dies, es va enfilat a més de 40 avions per visitar diferents conferències episcopals. Va distribuir 250 mil nou testaments i 45 mil bíblies. Arran d'això, li van encomanar administrar

ELISABET JUANOLA
SÒRIA
Periodista a Xile

la Llibreria Manantial, de la qual va convertir-se en amo. Va passar per a la Ràdio Chilena, va ser professor de l'Escola de Periodisme de la Universitat Catòlica i del Departament d'Opinió Pública de l'arquebisbat de Santiago. Va ser cofundador del DUOC, avui un centre d'estudis molt prestigiós. La vocació al sacerdoci la va descobrir acompanyant el mossèn del seu poble a visitar malalts i a la catequesi del col·legi: «Vaig entrar al Seminari als 14 anys perquè m'agradava aquesta vida de servei», recordava. «El meu pare deia: "Si has de fer quelcom, fes-ho bé" i per influència seva vaig estudiar teologia a Comillas. Hi ha gent que em diu: "No sap com ha influït a la meua vida..."; és un consol molt gran», deia el pare Bagà.

El cardenal Raúl Silva Henríquez li va encomanar una campanya de bíblies per a Amèrica Llatina

SABER ESCOLTAR

Impressió de Setmana Santa

Moltes vegades, lamentem la davallada de la fe cristiana en les nostres latituds. Sens dubte, hi ha motius per lamentar-se d'aquesta realitat. El viure de molts és poc o gens cristià, els joves s'allunyen de les parròquies, el precepte dominical coneix poc compliment, la vida matrimonial té desgavells notables, flueix un pensament feble no cristià, les vocacions sacerdotals han minvat, la justícia sembla inerta...

Tanmateix, la mirada, en altres moments, esdevé més optimista o, si ho volem, realista. Total, que hi ha moments en els quals sents el reconfort de l'ànima i que has de considerar que el got és, almenys, mig ple.

He llegit la reflexió d'un periodista de categoria que passa balanç de la Setmana Santa. Què ha vist? Temples plens de gent en els oficis litúr-

gics, grans multituds en les processons... És a dir, un sentiment religiós considerable que inclina la balança cap al cantó de la fe. Potser el lector haurà presenciat retransmissions de la televisió i de la ràdio que l'han impressionat. Hi ha hagut persones que m'ho han comentat i que els ha semblat que, religiosament, la fe guia els cors de molts. El redactor escriu que no valorar la conducta actual dels cristians a la Setmana Santa seria la negació de l'evidència. La gent viatja molt en aquests dies i, malgrat això, no queda descurada la Setmana Santa. A la mateixa ciutat

No podem negar que a Europa neixen nous brots de fe

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

de Barcelona a la catedral hi ha hagut ple—, hi han vingut cristians estrangers, un grup nombrós ha escoltat les Set paraules i, pietosament, ha pregat en el Via Crucis...

Europa, no es pot negar, tot i el silenci que una colla de nacions han imposat amb el desig d'anorrear el cristianisme, veu com neixen nous brots de fe. Negar aquesta primavera és propi de pessimistes i, potser, de sectaris a qui —no sé per què— molesta el cristianisme. Vull fer notar —això no és del reporter— que, si mirem cap a l'Orient més proper, hi ha milers de cristians que donen la vida per la fe en Jesucrist. No oblidem, de cap manera, que l'evangelització és necessària en el nostre entorn. Els cristians som testimonis del Crucificat i Ressuscitat per a la salvació del món.

P-J YNARAJA

Capellà del Montanya
ynaraja@gmail.com

Referint-se al predicador o catequista, el teòleg Karl Barth diu que s'ha de preparar amb la Bíblia en una mà i el diari a l'altra. Amb una aprendrà els ensenyaments de Déu, amb l'altra, intuïcions i desitjos dels homes.

Als diaris impresos abunden les notícies. Moltes impacten al nostre interior i ens formulen preguntes més importants que el mateix sucès.

Em refereixo a algunes notícies que s'han publicat fa pocs dies.

Ha mort l'astrofísic Stephen Hawking. Sempre en vaig admirar la tenacitat i el coratge per no deixar-se vèncer per la malaltia que l'affligia. Pel seu contingut i com a

A PROPÒSIT DE...

Fe, actualitat i ciència

homenatge anònim al seu testimoni, al seu dia vaig llegir *Breu història del temps*, amèn d'entrevistes que li van fer. Confesso que la meua admiració per la seva persona va continuar, però no hi vaig estar d'acord quan, en referir-se a la realitat transcendent, deia que ell el que buscava era entrar en el pensament de Déu. Més tard, va afirmar rotundament que no creia en Déu, perquè l'univers no en tenia cap necessitat. Penso que el buscava com qui, amb xarxes i amb un carro de combat, sortiria a caçar puces. O com si en un bladar pretingués trobar-hi elefants.

Sempre recordo el profeta Jereemies quan diu: «Senyor, m'has seduït, i m'he deixat seduir; has volgut forçar-me i te n'has sortit» (Jr 20,7). Més que buscar Déu, cosa molt lícita, l'home necessita deixar-se trobar per Ell.

Amb motiu de la seva mort s'ha

fet referència a temes com els forats negres o el big bang. Totes dues teories no deixen de ser hipòtesis, com en altre temps ho va ser l'existència de l'èter, molt adequada per explicar transmissions d'ones i fotons, però que la física moderna rebutja acceptar ja fa temps.

Davant d'aquesta mort ens ha sorprès la manera d'actuar de dos servidors de l'ordre, un espanyol i, l'altre, francès, dels quals els mitjans ens han informat. Tots dos, sense ser científics, van comprendre i van practicar el missatge de Jesús. I celebraran al Cel la Pasqua eterna. (Continuaré.)

El catequista s'ha de preparar amb la Bíblia en una mà i el diari a l'altra

SIGNES D'AVUI

La cardiòloga i el monjo

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

La cardiòloga, eminent metge i investigadora, acaba de conèixer el resultat de les proves. Té un tumor pulmonar. Un diagnòstic que, en pròpies paraules, «et canvia la vida en un minut». A partir d'aquí, en els dies següents, estableix les coordenades de la nova situació: continuar fent la vida tan normal com li sigui possible, informar amb transparència a la seva família i als seus amics de l'estat de la seva salut i de les evolucions posteriors i no abdicar dels seus projectes importants. D'entre tot el ventall de teràpies, se n'interessa solament per dues: «La del seu oncòleg i la que li pugui oferir un monjo.» Es tracta de dos objectius: lluitar amb totes les seves energies per recuperar la salut i dedicar un temps diari a la reflexió espiritual i a la pregària. Per a aquesta segona tasca, un monjo

de Montserrat, metge i prior, li proporcionarà acompanyament i indicacions per submergir-se en el sentit profund d'una vida que amenaça d'escapar-se. En el res del parenostre i, especialment, en la pregària dels salms troba, a mesura que la malaltia estreny el cercol, horitzons de pau. Els versets dels salms li subministren paraules per expressar el seu amor familiar, els seus sentiments, les seves esperances, les seves angoixes, les seves alegries, els seus temors,

Una lectura que ens suggereix camins per afrontar les tasques de major profunditat en la vida

la seva admiració per la naturalesa... Correus electrònics, whatsapps, trobades presencials... van marcant un intercanvi de dos anys i van teixint una amistat sòlida.

El 3 d'agost del 2014, el cor de la cardiòloga deixa de bategar per endinsar-se en el misteri de l'amor infinit. La doctora Magda Heras ens regala pàgines de profunda humanitat en diàleg amb el monjo Ignasi Fossas, prior actualment del monestir de Montserrat. S'ha editat un llibre *Correspondència setembre 2012 – agost 2014. Descobrint la pregària dels salmistes, que no podem deixar escapar. Una lectura, absolutament recomanable, que ens suggereix camins per afrontar les tasques de major profunditat a la vida. Un llibre que es pot trobar a la botiga de Montserrat o a la Llibreria Claret.*

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Avui aquell homenet que m'havia trobat tantes vegades fet una llàstima, brut i desmanegat, ha arribat tot mudat: afaitat, amb els cabells tallats, roba neta... Tots l'hem saludat de la mateixa manera: «Que guapo que estàs, noi!» Ell tot cofoi, ens ha respost que potser és per això que es trobava millor, més eufòric. I jo he pensant que potser és al contrari: s'ha arreglat perquè està millor.

Una conversa amb ell m'ha fet pensar en aquestes petites pasqües o renaixences dels crucificats d'aquest món. I és que sovint m'ajuden a entendre l'Evangeli aquests amics nostres que viuen a les fronteres de les nostres ciutats. Potser a ells la litúrgia no els diu gaire, com

FINESTRA A LA VIDA

Les «pasqües» dels exclosos

a la majoria de la gent... La Setmana Santa és per a ells més turisme, alguna processó, i més gent pels carrers que els poden dipositar una almoïna al got.

I és que de la mort neix vida. Ara, a la primavera, ho podem ben bé admirar. D'aquell gra de blat mort a la terra ja comencen a brollar unes petites espigues que d'aquí a un mes ompliran els camps de la bellesa d'aquella mar groga. I l'ametller, ara en flor, ha estat ben mort durant l'hivern.

Tot això ho pensava, però sense acabar d'entendre l'alegria del nostre amic, sempre negatiu, maleint la seva vida i la seva mala sort.

Em vaig quedar impressionada quan em va explicar la causa del seu estat d'ànim i del seu renaixement: coses tan petites per a la majoria benestant com haver trobat amb

un amic un aixopluc per passar-hi les nits, un sac de dormir, i poder deixar les seves pertinences transportades durant tot el dia d'un lloc a l'altre de la ciutat, a la consigna de Santa Anna. «I a sobre, avui fa un dia preciós de sol per als que vivim al carrer», va afegir.

Aquestes petites renaixences —en les quals no pensàvem mai com un consol sinó com una desgràcia per la situació de sensesostre—, tenen la capacitat d'alegrar els exclosos com un regal pasqual.

Ara, a la primavera, d'aquell gra de blat mort comencen a brollar unes petites espigues

Vida eclesial

Aquesta setmana us apropem el missatge de Pasqua del Papa des de Roma, la trobada de les congregacions dels Dolors de Catalunya a Lleida i un projecte de l'orde de Sant Joan de Déu a Benín. En aquest número, Leticia Soberón col·labora en la secció «Església en sortida»

Roma

En el missatge de Pasqua té un record per als llocs en conflicte

El Papa demana fruits de pau

En un nou diumenge de Resurrecció, el papa Francesc va enviar un missatge de Pasqua als fidels, i va impartir la benedicció *Urbi et orbi*. «Ell és viu per sempre enmig nostre», va recordar. És «la força del gra de blat, de l'amor que s'abaixa i s'entrega fins al final i que renova el món», va afegir Francesc, força que també avui dona fruit en els solcs de la història, «marcada per tantes injustícies i violències». «Dona fruits d'esperança i de dignitat on hi ha misèria i exclusió, on hi ha gana i manca de treball, enmig dels pròfugs i dels refugiats, i també dona fruits a les víctimes del narcotràfic, del tràfic de persones i dels diversos tipus d'esclavitud del nostre temps», va continuar.

Francesc va demanar «fruits de pau per a tot el món», i va esmentar especialment Síria, Terra Santa, el Iemen, tot el Pròxim Orient. Va suplicar fruits d'esperança per als qui anhelan una vida més digna, sobretot en aquelles regions del continent africà que pateixen per la gana, per conflictes endèmics i el terrorisme, com el Sudan del Sud i la República Democràtica del Congo.

El Pontífex va demanar «fruits de diàleg per a la península coreana, perquè les converses en curs promoguin l'harmonia i la pacificació de la regió». Va demanar, a més, fruits de pau per a Ucraïna, perquè s'enforteixin els passos a favor de la concòrdia i es facilitin les iniciatives humanitàries que necessita la població». I no va oblidar els «fruits de consolació per al poble veneçolà».

Que Crist ressuscitat porti «fruits de vida nova per als nens que, a causa de les guerres i la fam, creixen sense esperança, mancats d'educació i d'assistència sanitària; i també per als ancians arraconats per la cultura egoïsta, que descarta el qui no és "productiu"», va afegir. Va invocar, a més, «fruits de saviesa per als qui arreu del món tenen responsabilitats polítiques, perquè respectin sempre la dignitat humana». Perquè «la mort, la soledat i la por no tenen l'última paraula».

Abans, durant la missa de Pasqua de Resurrecció, Francesc va fer una crida a preguntar-se: «Tinc el cor obert a les sorpreses de Déu?» I responia: «Les sorpreses de Déu ens fan posar a prova en camí immediatament, sense esperar.»

Divendres Sant el papa Francesc va acompanyar el res del Via Crucis, enguany preparat per 15 joves. En acabar, el Pontífex va llegir una pregària a Jesús «plena de vergonya, de penediment i d'esperança»: vergonya «per haver fugit davant de les proves», «per haver escollit Barrabàs en lloc teu», el «poder», «l'aparença», «els diners», «la mundanitat en lloc de l'eternitat».

D'altra banda, «proximitat» va ser la paraula clau sobre la qual va centrar l'homilia el Pontífex el Dijous Sant, a la Missa Crismal. Va assenyalar que «la proximitat és més que el nom d'una virtut particular, és una actitud que involucra tota la persona, la seva manera de vincular-se, d'estar a la vegada en ell mateix i atent a l'altre» i va demanar «capellans propers, que hi són i parlen amb tothom. En una paraula: capellans de carrer».

Aquell mateix dia, va anar a la presó Regina Coeli, als afores de Roma, on va presidir l'ofici i va fer el lavatori dels peus als dotze interns, entre ells dos musulmans, un cristià ortodox i un budista. El Pontífex va advertir que la pena de mort «no és humana ni cristiana» i va recordar que el gest de Jesús rentant els peus als seus deixebles va ser fet «per donar-nos un exemple de com nosaltres ens hem de servir els uns als altres. (...) Jesús reverteix el costum sòlid i cultural d'aquella època i també el d'avui».

El Papa durant la celebració de la missa de Pasqua.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Via Lucis: una devoció per a al segle XXI

La vivència de la fe en Crist evoluciona en l'Església al llarg dels segles. Els continguts i la substància no canvien, però les persones —com a individus, i també com a comunitats, Església— assimilem i entenem de manera progressiva, assistits per l'Esperit Sant. Els contextos culturals matisen el nostre acostament als misteris de la vida, passió, mort i resurrecció de Jesucrist, que desemboca en l'Ascensió i Pentecosta.

Durant molts segles les devocions populars s'han centrat quasi exclusivament en la passió i mort de Jesús, en els dolors de Maria. Imatges, processons, Via Crucis... Sant i bo. Però sense voler-ho, en la nostra vivència més profunda, ens podem quedar en «cristians de Divendres Sant» i no passar d'aquí. Tristors i sense esperança. A tot estirar, en l'anomenat «Dissabte de Glòria», semiconsolats però sense convicció. El diumenge de Pasqua, les mones, els ous de xocolata, passen ràpidament i no és habitual arribar a interioritzar el grandios misteri que Jesús viu. Menys encara deixar-nos transformar per Ell, que es va aparèixer durant 40 dies als seus deixebles per tornar-los l'alegria i preparar-los a la vinguda de l'Esperit Sant! Per això l'Església dedica set diumenges a meditar sobre aquesta realitat que fonamenta la nostra fe.

Finals del segle XX. Arran de les primeres versions del *Camí de l'alegria* (Salesians 1988, Alfredo Rubio 1990...), comença a estendre's a l'Església aquesta consciència: no només hem de morir, sinó ressuscitar amb el Ressuscitat! Alegrar-se, instal·lar-se en aquest do gegantesc que ens ve per Crist i que rebem en el baptisme: la vida sobrenatural, la gràcia i l'alegria que ens renova ara i aquí per dur al món consol i esperança.

LETICIA SOBERÓN

PAPA FRANCESC

«Les sorpreses de Déu ens fan posar en camí immediatament, sense esperar»

JOAN ANDREU PARRA
Lleida

 Lleida

Les congregacions dels Dolors de Catalunya s'apleguen a Lleida

Servents de Maria, pels segles dels segles

Imatge de la Mare de Déu dels Dolors d'Alpicat.

Els servites de Catalunya han assumit com a programa de treball per aquest any el missatge del Papa per a la I Jornada Mundial dels Pobres

«Aquests set són un de sol.» Així es va expressar el papa Lleó XIII l'any 1888 en canonitzar el set pares fundadors dels Servents de Maria —també coneguts com a servites—, un cas únic a l'Església de canonització en bloc sense haver estat màrtirs. El prior general d'aquest orde, fra Gottfried M. Wolff, destaca la vigència del testimoni d'aquests sants barons que van viure a la Florència del segle XIII i van «posar en comú les seves aspiracions i anhels per respondre a la crida que els feia el Senyor».

Wolff, vingut de Roma, va presidir la XXIII trobada dels Servites de Catalunya que es va fer a Lleida el 18 de febrer passat, l'endemà de la festa litúrgica dels set sants fundadors i va poder comprovar la vitalitat de les congregacions de la Mare de Déu dels Dolors que hi ha arreu de Catalunya. En efecte, a la trobada hi van participar una seixantena de membres de les fraternitats d'Alpicat, Badalona, Bellpuig, Blanes, Castellterçol, Girona, Lleida, Mataró i Sitges, una part de la trentena de fraternitats que hi ha a Catalunya.

Moltes d'aquestes congregacions dels Dolors tenen més de 300 anys d'existència —defet, la Congregació de Lleida, amfitriona de la trobada, celebrava precisament tres segles d'ençà que va fundar-se— i continuen mantenint l'esguard en l'exemple dels Set Pares Fundadors: «Ells posseïen el carisma i el do per entusiasmar i conquerir la gent per mitjà de la seva fe viscuda. I la gent se sentia propera a ells buscant els seus savis consells», va destacar Wolff en la seva salutació a les congregacions catalanes.

Els frares de l'orde servita es van establir l'any 1619 al convent de Nostra Senyora del Bon Succés de Barcelona i van fomentar la devoció

a la Mare de Déu dels Dolors possibilitant la creació de confraries i congregacions seglars. A partir del 1660, any en què es va publicar la butlla del papa Innocenci X, aquestes associacions laïques al servei de Maria van poder transformar-se en confraries i congregacions de la Mare de Déu dels Dolors.

Les processons dels Dolors són els actes públics pels quals són més conegudes aquestes congregacions que durant els segles XVII i XVIII van arribar a ser un centenar a Catalunya. De fet, la pauta d'aquestes processons es va marcar l'any 1661 quan la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Barcelona va travessar la Ciutat Comtal per les Rambles.

Mantenir la flama servita

Amb la desamortització de Mendizábal i l'expulsió de religiosos, els frares servites van haver de marxar de Catalunya i no han tornat a establir-s'hi, malgrat que sí que són presents en algun convent a Espanya. Per aquest motiu, van ser les congregacions seglars les que es van ocupar de mantenir viva la flama servita i la devoció a la Mare de Déu dels Dolors. Una trentena d'aquests grups a Catalunya s'han ocupat de tenir cura de l'església, la capella, l'altar o el tabernacle de la Mare de Déu dels Dolors corresponent i d'organitzar processons per Setmana Santa.

Aquests grups han avançat en l'organització interna amb la creació del Secretariat de Congregacions i Confraries de la Mare de Déu dels Dolors de Catalunya i l'organització de trobades anuals des de l'any 1995. Els servites de Catalunya han assumit com a programa de treball per aquest any el missatge que el papa Francesc va fer públic amb

La XXIII trobada dels servites de Catalunya s'ha fet a Lleida.

La devoció a Maria, motor principal

Un grup de set joves comerciants notables a la Florència del segle XIII van ser els impulsors dels Servents de Maria. Tots pertanyien a una confraternitat mariana i, moguts per la seva «profunda devoció a Maria», com indica fra Gottfried M. Wolff, van atreure l'atenció dels seus contemporanis un cop es van traslladar a fer vida monàstica (van adoptar la regla de sant Agustí) i de pregària al mont Senari.

«Van aconseguir una altíssima consideració entre la gent, fins al punt de veure's obligats a atendre cada dia les visites d'homes i dones desitjosos d'implorar la seva protecció i ser orientats cap a la santedat per les seves paraules i exemples. A més tots els que acudien a ells buscaven l'auxili de les seves oracions i la direcció dels seus consells», pot llegir-se a la Llegenda dels Orígens que descriu la història i la vida d'aquests set homes. L'orde dels servites va ser aprovat l'any 1255 pel papa Alexandre IV.

Segons el prior general de l'orde, la vivència comunitària de la fe per part dels set pares fundadors dels servites és la clau i la demostració que «el camí de la fe no es recorre sol, sinó en l'experiència comuna de la conversió contínua i l'amor generós entre els germans».

motiu de la celebració de la I Jornada Mundial dels Pobres, «No estímem de paraula sinó amb obres».

El compromís de parlar de Déu avui

Si bé és cert que el context actual és marcadament oposat al que es van trobar els fundadors dels servites—«els homes i dones ja no s'acosten a l'experiència de la fe i a la vida de l'Església», va dir Wolff—

el paral·lelisme amb els set sants florentins és evident ja que també eren un grup petit i feble: «De cap manera no es van conformar ni es van resignar, sinó que es van ocupar de l'essencial: es van comprometre a viure fidelment la pròpia fe, a assumir els dons de l'Esperit Sant com a estil de vida i a manifestar la seva competència espiritual amb la paraula i amb la vida», subratlla Wolff.

És aquest carisma, transportat a l'actualitat, el que es reflecteix a l'article primer de les constitucions de l'orde tot recordant la finalitat principal d'aquests frares: «Moguts per l'Esperit Sant, ens comprometem, com els nostres primers Pares, a donar testimoni de l'Evangeli en comunió fraterna i a viure al servei de Déu i de l'home, inspirant-nos constantment en Maria, Mare i Serventa del Senyor.»

«Tots nosaltres, servents i serventes de Maria, com a membres d'aquesta gran família, tenim el compromís de parlar de Déu, de donar-lo a conèixer als homes del nostre temps», va recordar Wolff a Lleida. La família servita de Catalunya va quedar emplaçada a la trobada de l'any vinent, la XXIV, que tindrà lloc a Mataró, coincidint amb el 325è aniversari de la Congregació de la capital del Maresme.

Les congregacions seglars es van ocupar de mantenir viva la flama servita i la devoció a la Mare de Déu dels Dolors

«Maria va conèixer la saviesa de la creu i va ser-ne part»

Fra Gottfried M. Wolff (a l'esquerra de la imatge).

El prior general de l'orde servita, fra Gottfried M. Wolff (Bayreuth, 1958) es va fer present durant un cap de setmana a la trobada de les Fraternitats Seglars Servites de Catalunya, acompanyat del conseller general de l'orde, el mexicà fra Jorge Luis M. Jiménez. Amb un programa condensat, va poder visitar la basílica de la Sagrada Família, el temple del Tibidabo, l'abadia de Montserrat i altres espais de Lleida on es va celebrar la trobada.

Quin és l'estat de salut de l'orde en el món i en particular a Catalunya i Espanya?

Si pensem només en el nombre, hauríem de lamentar-nos. D'una banda, cada cop som menys frares —vint defuncions anuals de mitjana i un nombre considerable de frares que superen els 80 anys— i, de l'altra, tenim escassetat de joves vocacions que es fa més evident en algunes regions concretes. Però l'orde, tant a Espanya com al món, no és només nombre; tracta de ser sobretot una presència viva que busca oferir un espai on poder manifestar i compartir l'amor de Déu mitjançant la contínua inspiració en Maria, la nostra Senyora. Aquest és el nostre gran compromís.

La Verge dels Dolors és el vostre model. Avui la societat rebutja el dolor i el sacrifici. Què és el que dieu des de l'orde?

Rebutjar el dolor i el sacrifici és rebutjar la creu de Crist, i rebutjar la creu de Crist és evitar recórrer el camí que ens condueix al Pare. Maria juntament amb el Fill, va recórrer el camí de la creu, va patir amb el Fill i, podem dir-ho així, va morir amb el Fill restant en el dolor al peu de la creu. Però el nostre testimoni no consisteix a transmetre la pena d'una dona desafortunada a la qual li van arrabassar el que més estimava. La nostra missió és la de donar a conèixer la Dona de l'esperança que, patint, però sobretot creient, va aconseguir conèixer la saviesa de la creu i va ser-ne part, travessant així el llindar del patiment per gaudir de la felicitat plena. Inspi-

rant-nos en la Dolorosa, aconseguim comprendre millor la nostra missió, ja que reconeixem «que el Fill de l'home està encara crucificat en els seus germans, i nosaltres, els Servents de la Mare, volem estar amb Ella als peus de les infinites creus, per portar-los consol i cooperació redemptora».

Com a orde mendicant, el servita, en els seus orígens, era representatiu d'una Església pobre i per als pobres. S'aplica prou l'Església aquesta màxima? Com valoreu els passos fets en aquest sentit pel papa Francesc?

Els nostres primers Pares van comprendre això des del principi de la seva experiència. Quan van decidir estar junts, es van despullar de tot el que posseïen, van vendre's totes les possessions, i un cop arreglada la situació de les seves famílies, van distribuir-ho tot entre els pobres. Així es van alliberar de qualsevol lligam per després junts abandonar-se a les mans del Senyor. Podem dir que van aplicar allò que ha caracteritzat el pontificat del papa Francesc: sortir d'un mateix per anar a les perifèries existencials. Podem valorar el que el papa Francesc ha fet fins ara, ja que ha motivat i continua motivant tots els creients a viure la veritable dimensió de la caritat a través de la trobada amb el més vulnerable.

Un principi vostre és conrear unes relacions fraterne entre les diferents denominacions cristianes. Com ho concreteu?

Aportant al món la vivència del nostre carisma. El capítol XI de les nostres constitucions ho expressa en l'article 74: «Així com el Fill de l'home va ser enviat per Déu Pare entre els homes dividits per unir-los com a germans, així també el nostre orde, comunitat de germans en Crist, és enviat a estendre la seva fraternitat als homes d'avui, dividits a causa de l'edat, de la nació, de la raça, de la religió, de la riquesa, de l'educació. Per això s'insereix en la societat, treballa enmig del món, participa en les seves esperances i en els seus dolors, i ajuda a descobrir el valor i el ple significat de la vida i de les conquestes de l'home».

Fra Gottfried M. Wolff, prior general de l'orde dels Servents de Maria

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Redacció

L'orde de Sant Joan de Déu dedica la seva campanya anual a Benín

L'hospitalitat feta misericòrdia

Cada any l'orde hospitalari de Sant Joan de Déu intenta apropar a la societat aquelles realitats que resulten més allunyades i que necessiten una atenció particular. En aquest 2018 la campanya general es dedica al projecte Akassato (Cotonou) de la viceprovíncia Sant Ricard Pampuri (Benín-Togo).

Actualment, els germans de Sant Joan de Déu comptem a Benín amb

l'Hôpital St. Jean de Dieu, un centre general al nord del país (Tanguietá); el Santé Saint Jean de Dieu, un centre medicosocial i poliambulatori a Porga (prop de la frontera de Benín i Burkina Faso), i la Maison Saint Jean de Dieu, a Cotonou, que és un petit centre al sud de la capital i que és el que es pretén ampliar i millorar a través d'aquesta campanya en un nou terreny a Akassato.

El projecte consisteix a construir una nova policlínica i un centre de rehabilitació amb ozonoteràpia. Com ens explica el germà Moisès Martín Bosca, director de l'Oficina de Missions i Cooperació internacional de l'orde hospitalari de Sant Joan de Déu, «fins ara s'atenia en una estructura petita, amb una manca notable d'espai i amb la impossibilitat d'ampliar les infraestructures actuals de la clínica de Cotonou. Per això hem considerat que seria oportú construir una estructura més adient i ampliar el centre de rehabilitació amb ozonoteràpia».

Amb aquest projecte, l'orde de Sant Joan de Déu pretén «millorar la qualitat de l'atenció mèdica i rehabilitadora, tot oferint una infraestructura sanitària, que faciliti l'accés i l'atenció dels usuaris i que respongui de forma eficaç a les seves necessitats». A més, afegeix el G. Moisès, «és un mitjà perquè l'orde hospitalari continuï afavorint el desenvolupament de l'hospitalitat de sant Joan de Déu en aquesta regió d'Àfrica».

Sanitat insuficient

La sanitat pública a Benín, reconeix aquest germà de Sant Joan

L'acollida, la proximitat, la cura i la preocupació per l'altre caracteritzen l'obra de Sant Joan de Déu.

MOISÉS MARTÍN

«Cap pacient, amb diners o sense, deixa de ser atès als nostres centres»

de Déu, «existeix però és insuficient i no sempre molt eficient; el sistema sanitari no està gaire organitzat». Cal tenir en compte que el pacient paga els tractaments: «Tens diners, ets atès; no en tens... no ets atès.»

El cost o la inversió real de la sanitat sempre està «compensada, coberta», ens explica el germà Moisés, «per les donacions i suports internacionals, més enllà dels pressupostos oficials. De fet, en els pressupostos al voltant del 50% de les despeses són sostingudes per les organitzacions privades, sense afany de lucre. Un exemple molt concret són les obres missioneres».

Les estructures hospitalàries i sanitàries són poques i sempre ubicades a les grans ciutats. Això implica que territoris immensos no en disposen i, fins i tot, no tenen un metge. En resum, constata el religiós, «un gran nombre de ciutats no tenen atenció mèdica propera, bàsica i amb poca qualitat».

Amb aquest panorama resulta fàcil d'imaginar que Sant Joan de Déu atregui els pacients. Les estructures sanitàries que posseeix l'orde hospitalari a Benín tenen una capacitat per acollir al voltant de 440 llits i un àmbit d'influència de més de 300.000 pacients que també arriben de països limítrofs com Togo, Burkina, Níger i Nigèria.

El G. Moisés ens comenta que «els ambulatoris sempre estan al màxim de la seva capacitat i reben més de 30.000 pacients l'any. Caldria destacar la preferència pels serveis dedicats a les patologies maternoinfantils i els programes de sensibilització mitjançant l'atenció primària en els poblats i llocs més allunyats i perduts, on no hi ha possibilitat d'assistència sanitària».

L'Evangeli de la Misericòrdia

Segons el religiós, el que atreu dels serveis de Sant Joan de Déu és «l'hospitalitat, l'acollida i, segurament, també això es veu reforçat per la qualitat de les prestacions i dels professionals que fan el servei, a més del cost de tot plegat. Cal destacar que cap pacient, amb diners o sense, deixa de ser atès als nostres centres».

«Tota la nostra missió», sosté el germà Moisés, «tota la nostra acció ha de comportar la transmissió i el contagi de l'Evangeli de la Misericòrdia. Som cridats a dur arreu del món la Bona Notícia, curant aquells que ho necessiten, a l'estil del bon samarità, com va saber fer el nostre fundador sant Joan de Déu».

El carisma, la senya d'identitat, de l'orde de Sant Joan de Déu és l'hospitalitat, «i està més de moda que mai», defensa el religiós: «Els gestos de misericòrdia i els compromisos en l'acollida, proximitat, la cura i la preocupació per l'altre, especialment pels més vulnerables, són l'essència del nostre carisma, per això no passa mai de moda, perquè sempre ens necessitem els uns als altres, tots som veritablement responsables de tots, perquè a tots ens afecta la vida de tots; som germans.»

Una cosa que subratlla el director de l'Oficina de Missions i Cooperació internacional de l'orde hospitalari de Sant Joan de Déu «en la nostra manera de fer, basats en l'hospitalitat, són els valors de la responsabilitat, la qualitat, el respecte i l'espiritualitat. I, a més, nosaltres, ho fem des d'aquesta convicció de sentir-nos cridats per Jesús a dedicar la nostra vida, fixant-nos en les benaurances; com diu el papa Francesc, a sortir, a anar, a ser presents a les fronteres i on hi ha la fragilitat humana».

DONACIONS

Cúria Provincial Germans
Sant Joan de Déu Província
de Sant Rafael
CaixaBank
IBAN: ES 45 2100 0148 5702
0049 5558

BASES PREMIS PERIODISME MEMORIAL JOAN CARRERA

Primer Premi de Periodisme Memorial Joan Carrera

1r PREMI JOAN CARRERA: DIÀLEG FE I CULTURA

Des dels seus orígens l'Església ha estat en diàleg amb les més diverses cultures. Aquest diàleg forma part essencial de la seva missió evangelitzadora. Es premiarà la difusió de plataformes de diàleg dels cristians amb intel·lectuals, artistes, polítics, així com del paper que l'Església té en el camp de la religiositat popular. La Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya el dota amb 2.000 €.

1r PREMI JOAN CARRERA: INCLUSIÓ SOCIAL

Entenem per inclusió social el fet d'integrar a la vida comunitària tots els membres de la societat, més enllà del seu origen, condició social o activitat. Es premiarà la millor difusió de totes aquelles iniciatives que l'afavoreixin. Càritas Catalunya el dota amb 2.000 €.

1r PREMI JOAN CARRERA: JOVENTUT, FE I DISCERNIMENT VOCACIONAL

A partir del tema del Sínode de Bisbes 2018 es premiarà la millor difusió de les vivències cristianes de la fe en els joves, tant a nivell personal com comunitari, així com l'acompanyament per al discerniment vocacional, a la llum de la fe. L'Abadia de Montserrat el dota amb 2.000 €.

Joan Carrera i Planas (Cornellà de Llobregat, 1930-Barcelona, 2008) fou bisbe auxiliar de Barcelona i un dels promotors més destacats de RÀDIO ESTEL i CATALUNYA CRISTIANA. Abans de ser ordenat bisbe de Barcelona, va passar per diverses parròquies de la perifèria, on va establir contacte amb la gent necessitada i els immigrants, fet que li va despertar un compromís polític que va manifestar estant a prop de Convergència Democràtica de Catalunya i Unió Democràtica, així com amb les seves col·laboracions amb la JOC (Jovenut Obrera i Cristiana) i l'ACO (Acció Catòlica Obrera).

Va treballar intensament en diverses institucions, sempre en defensa dels drets humans, creant-ne algunes com la FUNDACIÓ SOCIETAT I CULTURA, GRUP SANT JORDI DE DEFENSA DELS DRETS HUMANS i el GRUP CRISTIÀ DE PROMOCIÓ I DEFENSA DELS DRETS HUMANS. Una tasca social immensa que el va portar a posar-se al capdavant de la creació de residències per a la gent gran i cooperatives d'habitatges.

El bisbe Joan va conrear també el periodisme en diversos mitjans de comunicació i va ser director literari de l'editorial NOVA TERRA, des d'on va promoure l'edició de llibres d'escriptors d'ideologia molt diversa. Va defensar la creació d'una conferència episcopal catalana. En aquesta línia, va ser un dels impulsors d'un dels documents més importants de la Conferència Episcopal Tarraconense: *Arrels cristianes de Catalunya*. Publicat l'any 1985, es basa en les relacions entre el catolicisme i la societat catalana, que els bisbes es comprometien a servir. Document que fou ratificat a *Al servei del nostre poble* (2011), que a hores d'ara continua essent tota una referència.

L'any 2015 es va crear el MEMORIAL JOAN CARRERA per tal de treballar per mantenir ferma la memòria, el pensament i la figura del bisbe Joan. Aquesta associació, juntament amb CATALUNYA CRISTIANA i RÀDIO ESTEL, i amb el suport de l'Abadia de Montserrat, Càritas Catalunya i la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya impulsen la creació d'aquests premis periodístics, amb motiu del desè aniversari de la seva mort.

BASES

- 1) Els premis són convocats conjuntament pel Memorial Bisbe Joan Carrera, la Fundació Catalunya Cristiana (Setmanari *Catalunya Cristiana*) i la Fundació Missatge Humà i Cristià (Ràdio Estel) amb motiu del desè aniversari de la mort del bisbe Joan.
- 2) Poden optar a les tres modalitats de premis tots aquells treballs publicats o emesos entre el 2 de juny del 2017 i el 30 d'abril de l'any 2018.
- 3) El veredict del jurat es donarà a conèixer durant la primavera de l'any 2018.
- 4) Seran valorats tots els treballs que s'hagin divulgat a través de qualsevol d'aquests mitjans: premsa, ràdio, televisió, internet i cinema.
- 5) Els treballs poden ser escrits o locutats tant en català com en castellà.
- 6) *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, prèvia autorització de l'autor/a, i de l'editor/a, podran publicar o emetre els treballs premiats totalment o parcial.
- 7) El jurat designat per la comissió organitzadora es mantindrà en secret fins al dia de la proclamació dels premis.
- 8) El jurat podrà decidir la creació d'algun accésit sense dotació econòmica si la qualitat dels treballs ho justifica.
- 9) Excepcionalment, el jurat podrà decidir atorgar algun dels tres premis a persones que reuneixin els mèrits suficients pel conjunt de la seva obra.

Barcelona, març 2018

**Helena Maleno, periodista
especialitzada en migracions
i tràfic d'éssers humans**

«Cap control
migratori no
pot estar per
sobre del dret
a la vida»

Helena Maleno és periodista.

Helena Maleno, periodista de 47 anys d'El Ejido, ha conegut la realitat de les migracions primer a casa seva a Andalusia, per l'arribada de moltes pasteres, i després al Marroc, on ha comprovat la dura situació de les persones que deixen el seu país per buscar un futur millor. Va impulsar el naixement de l'entitat Caminando Fronteras, una xarxa formada pels mateixos migrants, personal sanitari, treballadors socials, educadors i advocats. Viu a Tànger i fa servir les xarxes socials per alertar Salvament Marítim de les crides d'auxili que rep des de les pasteres. La seva activitat a favor dels migrants li ha comportat intimidacions, amenaces i fins i tot una acusació de tràfic de persones per part de la justícia marroquina. D'aquí va néixer la campanya de solidaritat #DefendiendoAMaleno.

Com viu ara mateix el seu compromís amb les persones que deixen la seva terra per cercar un futur millor per a elles i les seves famílies?

En aquest moment complicat personalment, la meua aposta continua sent acompanyar els companys i companyes que són a la diàspora migratòria i sobretot explicar què passa. Hi ha un debat nou que pesa molt a les fronteres europees, i és la nostra responsabilitat en la protecció del dret a la vida. Cap control migratori no pot estar per sobre de la vulneració d'aquest dret.

Quins objectius principals té el treball que fa?

És sobretot l'accés a dret en les zones de frontera. Ens adonem que hem normalitzat que les persones que transiten de forma irregular per contextos fronterers tinguin els seus drets retallats i disminuïts, i que l'impacte del control fronterer i de la militarització es marqui en els seus cossos i en les seves vides. Hem normalitzat que la gent es mori perquè s'ha mogut. El que mirem de fer és que aquells espais que s'han convertit en espais de «no dret» tornin a ser espais de «dret» i que tornin a ser-ho amb un compromís des de la ciutadania. És a dir, que la ciutadania no normalitzi que aquestes persones es morin, no normalitzi que se les expulsi dels nostres sistemes democràtics.

Com resumiria el procés fins al naixement de la xarxa Caminando Fronteras?

De sobte ens vam adonar, en els anys 2003 i 2004, que no només hi havia devolucions en calent a la frontera de Ceuta i Melilla, sinó que es tornaven persones que eren a la ciutat. Es veien escenes totalment rocambolesques de persones negres enfilades als arbres mentre a baix els esperava un policia, que les tornaria al Marroc sense cap garantia administrativa. Un dia érem en un bosc proper a Ceuta quan de sobte va arribar un home de la República Democràtica del Congo en pijama. Havia fugit d'una situació de guer-

Persones mirant de saltar la tanca de la frontera sud.

«Hem normalitzat que les persones que transiten de forma irregular per contextos fronterers tinguin els seus drets retallats i disminuïts»

ra i havia demanat asil a Espanya. L'atenien a l'hospital quan la Guàrdia Civil se'l va endur i, amb el pijama posat, el va tornar al Marroc. Va ser un impacte molt gran. Les comunitats migrants havien normalitzat aquelles formes d'expulsió i ens vam adonar que això violava moltíssimes convencions democràtiques i sobretot violava la democràcia a les ciutats de Ceuta i Melilla. Són protocols que violen les nostres lleis i les lleis internacionals però que són assumits com a normals perquè passen a zones de frontera.

En aquestes fronteres de trànsit migratori, que són zones de «no dret», hi ha molta feina per fer?

Cal reflexionar sobre les polítiques migratòries i de control: què suposa en termes de benefici, com les indústries de la guerra han entrat en aquestes polítiques de control. Les mateixes indústries que venen les armes, que provoquen el moviment, són les que inverteixen quantitats ingents de diners en el fre, després, d'aquest moviment. S'han adonat que aquí hi ha un doble negoci. Cal plantejar-se quines polítiques fem: si són polítiques de protecció de la ciutadania, o al servei de grans interessos empresarials. D'altra banda, hem de reconstruir tot el tema dels drets fonamentals i dels drets humans. La política d'externalització de fronteres serveix perquè països tercers violin els drets que Europa no vol violar directament perquè la seva imatge democràtica es veuria perjudicada. Però tot i així els països tercers fan reflexions en aquesta línia. El Rei del Marroc ha donat en diferents discursos una sèrie de directrius d'integració de població migrant i de cara a reformular les seves lleis d'estrangeria perquè siguin més adients en relació amb els drets humans. Ens trobem en un moment molt complicat, amb molts interessos econòmics a les fronteres, però és el moment en què la ciutadania de debò ha de prendre una posició

sobretot de defensa democràtica.

Com viu la duresa de les vides en perill que es detecten sovint i, d'altra banda, la satisfacció quan se salven vides?

La persona que de debò té por és la que es troba al mar en un bot de plàstic, enmig del temporal, i amb unes simples gomes negres lligades com si fossin un salvavides. Aquí hi ha la veritable por i el veritable dolor. És duríssim quan no es pot respondre, quan no s'arriba a aquella defensa del dret a la vida, i perdem amics i amigues que es fan en aquest camí, en aquest tràfic migratori. Al final, ens toquem, ens estimem. Malauradament he perdut gent estimada que tot d'una he sabut que s'havia ficat en una pastera i de la qual ja mai més no se n'ha sabut res. Són la teva vida, són la teva realitat, són els teus veïns, és la gent a qui toques diàriament, són nens que han crescut amb els teus, i que de sobte desapareixen. A més, en moltes ocasions mai no se'n troben els cossos, ni tan sols poden ser enterrats. D'altra banda, hi ha la satisfacció de veure les persones que han aconseguit tirar endavant i construir-se un futur. El camí migratori està ple de moltes històries positives i de resiliència.

Què proposa per canviar mentalitats que etiqueten els immigrants com a delinqüents?

Necessitem educació, coneixement i memòria històrica. Hem d'entendre d'on ve el racisme. Els processos de colonització van conformar les nostres estructures racistes i, de fet, encara som en processos neocolonials, amb tantes empreses que esprenen Àfrica. A Barcelona, per exemple, heu tret l'estàtua del negrer Antonio López, cosa que ha significat un reconeixement extraordinari a la memòria històrica. La segona part és que aquesta plaça es digui Idrissa Diallo, un noi guineà que va morir al Centre d'Internament d'Estrangers de Barcelona. Són passes per a la recuperació de

la memòria històrica i per trobar-nos amb l'altre. Els afrodescendents a Espanya també estan fent passes per trencar els estigmes, tot aquest camí que hem fet força equivocats fins ara. Hi ha col·lectius que treballen de manera molt positiva. També a Catalunya teniu una marca nova, el Top Manta, que ha impulsat un *crowdfunding* per llançar la primera línia de moda. Hi ha coses positives i projectes molt bons que han de tirar endavant. També és molt necessari trobar-nos i compartir: als barris, a les parròquies, tocar-nos... És el que de debò pot trencar el discurs de l'odi que afecta la convivència i els valors democràtics.

Fins a quin punt les amenaces i intimidacions que rep alteren l'ajuda que ofereix a persones migrants? La solidaritat amb la seva defensa del dret a la vida s'imposa?

És veritat que pesa molt més la solidaritat que ens arriba des de diferents territoris espanyols, però també des de les comunitats migrants. No només soc jo, hi ha moltes persones i organitzacions que treballen en defensa del dret a la vida. Com passa a moltes altres fronteres del món, jo soc un cas exemplaritzant que agafen i el persegueixen amb l'objectiu de fer por en aquesta tasca que fan molts altres. La decisió que hem pres totes les persones que lluitem pel dret a la vida és que continuarem. Ara bé, l'impacte que té a la meua vida és força gran. Només jo conec la tortura que patim cada dia la meua família i jo. Quan iniciis una lluita pels drets humans tens aquest tipus de riscos. Ho veiem en altres fronteres i pensem que no passa a la nostra, però el meu cas ha arribat a Mèxic i allà estan sorpresos que això pugui passar en un país europeu i en una frontera europea.

Vostè ha arribat a rebre un missatge on se li deia: «Li suggereixo silenci o morirà. Està incomodant les autoritats.» D'on venia aquest missatge? Ha actuat d'alguna manera contra aquesta amenaça?

Va haver-hi una entrada de persones migrants a Ceuta i el delegat del Govern espanyol va dir que els migrants, amb la seva violència, havien ferit un policia. Ho vam lamentar moltíssim, fins que gràcies a les imatges de les càmeres de seguretat vam veure com era el mateix policia qui, exercint la violència, s'havia fet

Mundo Negro

Maleno i el sacerdot Mussie Zerai van rebre el premi Mundo Negro a la Fraternitat 2017.

«Cal plantejar-se quines polítiques fem: si de protecció de la ciutadania o al servei de grans interessos empresarials»

mal a ell mateix. Aquestes imatges es van fer públiques i jo vaig denunciar per televisió la vulneració de drets democràtics. A partir d'aquí va ser una persecució total a xarxes socials, on es demanava la meua violació en grup. Enmig d'aquestes amenaces va intervenir un sindicat de la policia espanyola que, en comptes de recriminar totes aquestes amenaces que se'm feien al meu dret a la vida i a la meua condició de dona, el que va fer va ser qüestionar la meua presència a la frontera. Això encara va fer emocionar més tots aquells que m'amenaçaven. Els meus advocats van posar una denúncia en un jutjat que, com que les amenaces eren tantes, ocupava 27 folis. Encara no tinc resposta de la investigació que s'ha dut a terme.

L'han acusada d'associació de malfactors i d'afavorir la migració irregular o il·legal. A Espanya, es va arxivar una causa que, en canvi, continua oberta al Marroc. Com està ara la situació, després de la darrera declaració judicial?

He estat investigada durant cinc anys en el marc conjunt de la cooperació policial hispanomarroquina. Se m'acusa de les trucades que faig a Salvament Marítim. El Marroc no

troba res el 2014 i remet una comunicació a Espanya demanant el meu dossier criminal espanyol. Espanya envia al Marroc, però també a l'Audiència Nacional, el suposat dossier criminal. L'Audiència Nacional diu a la policia que les meves activitats no són delictives però a la policia se li oblidava comunicar-ho al Marroc. Així, he estat investigada, interrogada per un jutge d'instrucció i espero veure si el jutge decideix arxivar com va decidir arxivar l'Audiència Nacional, o si obrirà judici en contra meua. Després de veure tot el procediment judicial, he de dir que la policia marroquina ha respectat més els meus drets fonamentals que la policia espanyola. Continuo confiant que hagin entès quina és la meua tasca i, passi el que passi, que imperi el sentit comú i el dret a la vida.

Ha rebut el premi Mundo Negro a la Fraternitat 2017, juntament amb el sacerdot Mussie Zerai. Com valora aquest reconeixement?

És un premi molt bonic. Mundo Negro és una de les millors revistes que informen sobre Àfrica amb un enfocament de drets i d'anàlisi. Compartir el premi amb el Mussie va ser un honor i un privilegi, hem tingut gairebé el mateix recorregut vital.

CARTA DOMINICAL

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Recuperem l'alegria de ser cristians

El proper 22 d'abril a les cinc de la tarda, a la Basílica de Santa Maria del Mar, s'iniciarà una nova etapa a l'arxidiòcesi de Barcelona. D'aquí a una setmana presentarem el nou Pla pastoral: *Orientacions i propostes per a una conversió pastoral a l'arxidiòcesi de Barcelona*. Tots sou convidats a participar en aquest acte!

Aquest document s'ha preparat amb la col·laboració de moltes persones, fruit de la trobada que vam celebrar a la Basílica de Santa Maria del Mar quan es clausurava l'Any de la Misericòrdia. Va ser el punt de partida del camí que ens ha portat fins aquí.

Durant uns mesos hem reflexionat, hem pregat i hem dialogat per tal d'esbrinar què diu l'Esperit a l'Església de Barcelona. Ara, tenint en compte les nombroses aportacions rebudes, hem desenvolupat unes idees fonamentals amb propostes pastorals prioritàries, que han d'orientar i promoure l'acció de l'Església a l'arxidiòcesi de Barcelona els propers anys.

No estem davant d'un pla pastoral estàndard. Més que una llista d'accions concretes, aquest nou document vol ser un full de ruta que ens ajudi a fer un camí de conversió pastoral, que ens prepari inte-

riorment i comunitàriament a fer el pas d'una Església de manteniment a una Església en sortida. Ara bé, quan parlem de sortir no ens referim únicament a donar testimoni atge fora del temple de la parròquia, sinó que fem una invitació a sortir de nosaltres mateixos, dels nostres egoismes i personalismes.

El nou Pla pastoral és un sender que ens vol ajudar a recuperar la joia profunda de què és portadora la fe cristiana i, particularment, la joia que sorgeix de viure i anunciar l'Evangeli. Aquesta conversió passa necessàriament per la trobada personal i comunitària amb Jesucrist. Una trobada que farà possible la nostra transformació evangelitzadora i missionera. És precisament Jesucrist qui, com ens recorda el papa Francesc, «pot trencar els esquemes avorrits en els quals pretenem tancar-lo i ens sorprèn amb la seva constant creativitat divina. Cada cop que intentem tornar a la font i recuperar la frescor original de l'Evangeli, brollen nous camins, mètodes creatius, altres formes d'expressió, signes més eloqüents, paraules carregades de renovat significat per al món actual» (EG 11).

El gran objectiu que ens propo-

sem és recuperar l'alegria de complir la missió que ens ha confiat Jesucrist. Una alegria que, com diu el Sant Pare, no es viu de la mateixa manera en totes les etapes i circumstàncies de la vida. Fem nostra des d'ara la invitació del Papa: «A poc a poc cal permetre que l'alegria de la fe comenci a despertar-se, com una secreta però ferma confiança, fins i tot enmig de les pitjors angoixes» (EG 6).

Us convido a viure amb passió i entusiasme l'actual canvi d'època en una societat més diversa i complexa. En el fons, se'ns demana ser sants per respondre als reptes d'aquesta nova realitat. És a dir, se'ns demana viure units a Jesucrist deixant-nos guiar, com Ell, per l'Esperit Sant. Com deia el filòsof Henri Bergson (1859-1941), «els sants no tenen necessitat de parlar, perquè la seva vida ja és un testimoni».

Que la Mare de Déu sota l'advocació de la Mercè, patrona de la nostra arxidiòcesi, en l'any del vuitè centenari de la fundació a Barcelona de l'orde religiós que porta el seu nom, ens ajudi a fer realitat aquelles paraules que Ella va dir a les noces de Canà: «Feu tot el que Jesús us digui» (Jn 2, 5).

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

Martin Luther King

L'octubre de 1964 Martin Luther King es trobava a l'Hospital St. Joseph d'Atlanta sotmetent-se a una revisió mèdica pel seu deteriorat estat de salut, malmesa pels seus anys de lluita titànica contra la segregació racial. Allí, al llit, li va arribar la notícia de la concessió del Premi Nobel de la Pau.

Acompanyat de la seva dona, Coretta, a primers de desembre va viatjar a Suècia i Noruega per recollir el premi. En el seu camí es va aturar a Londres, on va ser convidat a predicar a Saint Paul.

En el majestuós temple va pronunciar el seu discurs sobre «les tres dimensions». La primera és «estima't tu mateix», que és la longitud de la vida; la segona és «estima el teu proïsme com a tu mateix», que és l'amplada; però mai no oblidis la tercera: «Estima Déu amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb tot el pensament», que és l'altura de la vida.

En el document de concessió del Nobel es deia: «El doctor King ha aconseguit mantenir els seus seguidors fidels al principi de no-violència. [...] Sense l'eficàcia d'aquest principi, les marxades i demostracions podrien fàcilment haver estat violentes i haver abocat a saquejos i vessaments de sang.»

En el present mes d'abril commemorem el 50è aniversari de l'assassi-

nat de Martin Luther King, ocorregut el 4 d'abril de 1968 a mans d'un tirador expert, quan es trobava al balcó d'un hotel de Memphis.

La història el va convertir en un referent mundial de la no-violència, al costat de Gandhi. Tots dos es van inspirar en la doctrina de Jesucrist d'amor i perdó, de fraternitat universal i d'igual dignitat de totes les persones.

Des de la seva església de Montgomery, de confessió baptista, de la qual era pastor, no va contemplar passivament la injustícia de la segregació racial i el menyspreu a la població negra al sud dels Estats Units. La va denunciar i es va posar a disposició de la seva comunitat per lluitar-hi en contra, però sempre de manera pacífica, desterrant del seu pensament l'odi i de la seva acció, la violència.

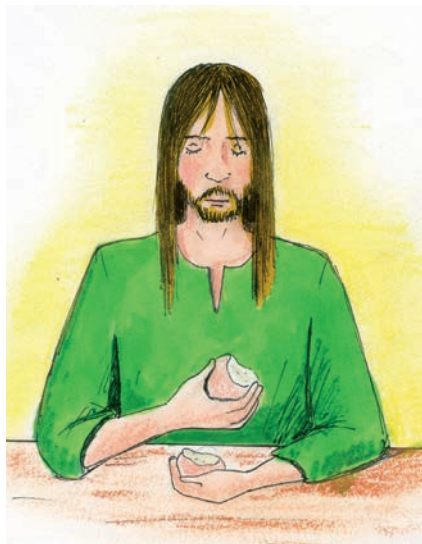
Va saber què eren les amenaces, els empresonaments, els atemptats, i al final la mort. Jesucrist va proporcionar el principi; Gandhi, el mètode, i Luther King, l'aplicació a una situació concreta: la discriminació als autobusos de la capital d'Alabama.

És un exemple per a tot cristià, també per als catòlics, que celebrem igualment una figura universal que va saber reflectir en circumstàncies molt difícils la veritat de l'Evangeli.

COMENTARI DE LA PARAULA

Llavors els desclogué la ment perquè comprenguessin les escriptures

L'encapçalament del text que llegim avui figura al final de l'ampli relat sobre els deixebles d'Ullamaús (Emmaús). Aquests, de retorn a Jerusalem, «trobaren units els Onze i els qui eren amb ells» i els contaren l'experiència que acabaven de fer pel camí quan Jesús se'ls donà a conèixer en la fracció del pa. «Mentre ells parlaven d'això —continua—, ell es presentà enmig d'ells. Ells, però, terroritzats i plens de por, es creien contemplar un fantasma.» La reacció dels Onze instal·lats a Jerusalem contrasta amb l'experiència del Ressuscitat que acabaven de fer els d'Ullamaús. Aquests, Jesús els havia titllat d'«insensats i de cor indolent»; als Onze i la resta de deixebles els interpel·la: «Per què esteu trasbalsats i per quinara ó semblants pensaments pugen en el vostre cor?» Lluc, en la mateixa sintonia que Joan, té també problemes seriosos amb les comunitats docetes, que sostenien que el Salvador tenia tan sols un cos aparent, purament espiritual. Com ja havia fet Joan, intenta desqualificar-los deixant ben clar que el Ressuscitat és el mateix Jesús amb qui havien menjat tant sovint i begut: «Vegeu les meves mans i els meus peus: jo soc el mateix. Palpeu i mireu, l'esperit no té ossos ni carns, com veieu que jo tinc.» El Ressuscitat no és un «esperit fantasma». És tan real com el Jesús amb qui van compartir abans la vida. Joan i Lluc insisteixen en aquest aspecte servint-se d'unes imatges que preses literalment deformarien el realisme que pre-

GLÒRIA MONÉS

tenen inculcar. Ignasi, el bisbe de Síria, anys més tard morirà devorat per les feres, víctima dels aldarulls provocats per docetes i judaïtzants. La incomprensió dels deixebles és una constant en els quatre evangelis. Jesús els ha de descloure la ment perquè comprenguin les Escripures. Entrava de ple en el pla de Déu que el Messies fracassés; la seva mort ha obert les portes a «totes les nacions paganes». La Promesa continua en peu, però abans ells s'han de revestir amb «la força que ve de l'altura».

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretia i biblista

Com narren els evangelis la Resurrecció de Jesús? (i III)

Amb la confessió de la resurrecció de Jesús, la comunitat cristiana afirma que un acte tingué lloc en un passat i per a un home determinat. La resurrecció de Jesús és viscuda com a anticipació de la nostra. Bo i aplicant a un moment precís del temps una categoria vàlida per a les darreries, la comunitat postpasqual passava del que és escatològic al que és històric: un fet anunciat per a la fi dels temps (escatologia) es donà ja al pas dels temps quan Jesús ressuscità d'entre els morts. Així, hom va experimentar que Déu és un Déu de vius i no de morts. I així com Déu va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també ressuscitarà els homes. Per això, Jesús és confessat primogènit d'entre els morts (2Co 15,12-22), perquè tenen en Jesús la garantia i seguretat que Déu salva els homes de la mort.

La Resurrecció de Jesús no és un esdeveniment passat ja acabat, sinó que ha engegat un esdeveniment nou que apunta vers el futur (com a promesa), inaugurat per la resurrecció i que s'acomplirà en la Parusia. Ser de la resurrecció comporta confessar que per Jesucrist i des d'ell s'esdevé en el món la «nova creació»: ell no ha anat a parar al no-res (mort), sinó al tot (Déu, resurrecció). Això ens compromet a tirar endavant la causa de l'Evangeli avui: en la resurrecció, Déu dona el sí irrevocable a la pretensió de Jesús i obre a la humanitat el futur absolut de l'home nou.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge III de Pasqua

Lectura primera

Ac 3,13-15,17-19

Vau matar el qui ens obre el camí de la vida, però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere digué al poble: «El Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, Déu dels nostres pares, ha glorificat Jesús, el seu Servent, que vosaltres vau entregar i vau negar, quan Pilat creia que l'havia de deixar lliure. Ell era l'innocent i el sant, però vosaltres el vau negar i vau demanar a Pilat que us indultés un assassí, mentre matàveu el qui ens obre el camí de la vida. Però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts. Nosaltres en som testimonis. Ja sé, germans, que ni vosaltres ni els vostres dirigents no sabíeu el que fèieu, però així Déu ha complert allò que havia anunciat per boca de tots els profetes: que el seu Messies havia de patir. Ara, doncs, penediu-vos i convertiu-vos, i seran esborrades les vostres culpes.»

Salm responsorial

4

Responen-me quan us invoco, oh Déu que em feu justícia. M'heu eixamplat el cor en els perills, compadiu-me i escolteu el meu prec.

R. Que sigui el nostre estendard la claror de la vostra mirada, Senyor.

Sapigueu que el Senyor M'ha fet favors meravellosos; el Senyor m'escolta sempre que l'invoco. *R.*

Molts exclamen:
«En qui trobarem el nostre goig?
Que sigui el nostre estendard la claror de la vostra mirada, Senyor!» *R.*

M'adormo en pau
així que em fico al llit
i em sento en vós segur,
només en vós, Senyor. *R.*

Lectura segona

1Jn 2,1-5a

Ell és la víctima propiciatòria pels nostres pecats i pels de tot el món

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Fillets, us escric això perquè no pequeu. Però si algú pecava, recordeu que tenim prop del Pare un defensor, Jesucrist, que és just. Ell mateix és la víctima propiciatòria pels nostres pecats. I no només pels nostres, sinó pels de tot el món. Per saber si coneixem Jesucrist, mireu si complim els seus manaments. Els qui diuen que el coneixen, però de fet no compleixen els seus manaments, són mentiders, no diuen pas la veritat. Però els qui fan cas de la paraula de Jesucrist han arribat de debò a estimar Déu perfectament.

Al·leluia

Lc 24,32

Jesús, Senyor nostre, obriu-nos el sentit de les Escriptures; feu que s'abrusi el nostre cor quan vós ens parleu.

Evangelí

Lc 24,35-48

Així ho diuen les Escriptures: el Messies havia de patir i de ressuscitar d'entre els morts el tercer dia

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps els deixebles contaven el que els havia passat pel camí, i com havien reconegut Jesús quan partia el pa. Mentre parlaven d'això, Jesús mateix es presentà enmig d'ells i els digué: «La pau sigui amb vosaltres.» Ells, esglaiats, van creure que veien un esperit. Jesús els digué: «Per què us alarmeu? Per

què us venen al cor aquests dubtes? Mireu-me les mans i els peus, soc jo mateix. Palpeu-me i mireu bé; els esperits no tenen carn i ossos com veieu que jo en tinc.» I mentre deia això els ensenyava les mans i els peus. Veient-los sorpresos, i que de tanta alegria encara no acabaven de creure-ho, els digué: «No teniu aquí res per menjar?» Ells li donaren un tall de peix a la brasa i se'l menjà davant d'ells. Després els digué: «Quan encara era amb vosaltres, us havia

dit que s'havia de complir tot el que hi ha escrit de mi en el llibre de la Llei de Moisès, i en els dels Profetes i dels Salms.» Llavors els obrí els ulls perquè comprenguessin el sentit de les Escriptures, i els digué: «Així ho diuen les Escriptures: El Messies havia de patir i de ressuscitar d'entre els morts el tercer dia, i calia predicar en nom d'ell a tots els pobles, començant per Jerusalem, la conversió i el perdó dels pecats. Vosaltres en sou testimonis.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 3)

Abril

15. DIUMENGE

Diumenge III de Pasqua, Blanc.

Lectures: Fets 3,13-15.17-19 / Salm 2 / 1 Joan 2,1-5a / Lluc 24,35-48
SANTORAL: Basilissa i Anastàsia, mr.; Crescent, mr.; Telm, rel.

16. DILLUNS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 6,8-15 / Salm 118 / Joan 6,22-29
SANTORAL: Benet-Josep Labre; Engràcia, vg. i mr.; Toribi d'Astorga, b.

17. DIMARTS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 7,51-8,1a / Salm 30 / Joan 6,30-35
SANTORAL: Anicet, p. i mr.; Caterina Tekakwitha, vg.; Elies, Pau i Isidor, monjo i mr.

18. DIMECRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 8,1b-8 / Salm 65 / Joan 6,35-40
SANTORAL: beat Andreu Hibernon, rel.; Eleuteri i Antia, mr.

19. DIJOUS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 8,26-40 / Salm 65 / Joan 6,44-51
SANTORAL: Lleó IX, p.; Vicenç de Cotlliure, mr.

20. DIVENDRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 9,1-20 / Salm 116 / Joan 6,52-59
SANTORAL: Agnès de Montepulciano, rel.; Oda, vg.; Sulpici.

21. DISSABTE

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 9,31-42 / Salm 115 / Joan 6,60-69. O bé: *Sant Anselm (ML), Blanc*.
SANTORAL: Conrad de Parzham, rel.; Silví, mr.

El Sant 17 ABRIL

Santa Caterina Tekakwitha

La colonització del continent americà per part dels europeus va ser per als nadius un veritable infern; no només van patir la violència directa dels conqueridors, sinó també les malalties que aquests portaven, llavors desconegudes a Amèrica. Però enmig d'aquesta desfeta alguns nadius van trobar en la fe cristiana el sentit de la seva vida i del món, com li va passar a santa Caterina Tekakwitha (1656-1680).

Va néixer a l'interior de l'actual estat de Nova York, d'un pare mohawk animista i d'una mare algonquina cristiana. De jove va patir la verola, malaltia importada pels europeus, que

li va deixar cicatrius a la cara i problemes de vista. Educada en la fe cristiana materna no va ser fins als vint anys que va rebre el baptisme, de mans d'un jesuïta francès.

A causa d'això va ser perseguida pel seu poble i va haver de fugir fins a una colònia indígena catòlica del Quebec. Allà va fer el vot de castedat i es va dedicar a una vida de pregària i pobresa que va admirar molts creients, tant nadius com d'origen europeu. Va morir amb només 24 anys i la seva tomba aviat es va convertir en lloc de pelegrinatge. Va ser canonitzada per Benet XVI el 2012.

L'acció litúrgica

La litúrgia és acció celebrativa. El temps pasqual que estem celebrant durant aquesta cinquantena de dies és l'acció de Crist ressuscitat present a la seva Església, que segueix viu i actuant per mitjà de l'acció litúrgica que celebrem. La celebració litúrgica no s'improvisa, suposa sempre una iniciació i un coneixement perquè el Senyor actuï. La iniciació litúrgica és una qüestió de formació conscient en tots els seus aspectes. Cal cercar l'equilibri i la sensibilitat de la celebració litúrgica perquè, en ella, no són els substantius sinó els verbs els que tenen valor: no és el pa sinó el partir el pa, la fracció del pa; no és el vi sinó el beure la sang de Crist; no és l'oli sinó l'ungir, la unció. És l'acció la que fa la litúrgia. L'acció litúrgica està en el cor de l'Església i de la fe perquè és una acció de diàleg i de comunió amb Déu i amb els germans.

La missa dominical és el moment principal en què es forma la comunitat com a cos de Crist. Quan anem a combregar i el sacerdot ens diu «el cos de Crist» contestem «Amén». Sant Agustí diu que «aquest Amén no significa solament que tinc fe i crec que aquell pa és el cos de Crist sinó que jo també soc cos de Crist». És, sobretot, en l'acció litúrgica de l'eucaristia que s'estableix una íntima relació entre el cos de Crist que és també cos de l'Església.

Viure amb profunditat l'acció litúrgica ens ajuda a comprendre el misteri de la vida. Encara que no veiem ni toquem, per l'acció litúrgica podem percebre i experimentar el misteri. El Concili Vaticà II ens diu que la litúrgia és el centre de la vida de l'Església, i ens fa comprendre el misteri que celebrem. Per l'acció litúrgica Déu, per obra de l'Esperit Sant, actua en el temps de l'Església. Hem d'estar convençuts que la salvació no és cosa nostra ni la

mereixem pels nostres mèrits, sinó que és sobretot l'acció gratuïta de Déu que per mitjà de la seva Paraula i la seva gràcia, ens salva. L'acció de l'Esperit que actua per mitjà de la celebració litúrgica dels sacraments, ens fa créixer en la vida cristiana, més que no pas totes les nostres accions i activitats pastorals. Donar primacia a l'acció litúrgica és donar primacia a l'acció de Déu en nosaltres.

La celebració litúrgica més que un deure que tenim els cristians és com una font de vida on hi bevem cada diumenge per saciar la set de felicitat. D'aquesta manera conservarem la fe i l'esperança en el futur, amb un autèntic sentit d'Església. Aquesta fe i esperança van unides al sentit escatològic que també té la litúrgia. L'escatologia no és només una paraula que ens recorda la fi del món i la vida eterna sinó que també significa l'esperança que tenim en aquesta vida que no s'acaba amb la mort. L'escatologia és trobada personal amb Crist que esdevé i esdevindrà en un futur pròxim. Si desapareix aquest sentit escatològic de la nostra vida cristiana, l'esperança ja no té cap sentit.

Hem de redescobrir la importància de l'acció litúrgica en la nostra vida cristiana: els gestos, les accions, els signes, el silenci, la música, les pregàries... La qualitat i la bellesa d'una celebració litúrgica és molt important en la vida de l'Església d'avui. Més que la quantitat de celebracions hem de buscar-ne la qualitat. Potser no hi hauria d'haver tantes misses però haurien de ser més ben celebrades i viscudes, tant pels preveres i ministres com pels fidels que hi participen. No tenir pressa... la litúrgia necessita temps. El Senyor també vol el temps de la litúrgia per estar amb nosaltres. L'important és captar la presència de Déu en l'acció litúrgica.

F. XAVIER PARÉS SALTOR
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpires@bisbaturgell.org

JOSEPMARIA MARBA I
DOLORS VILANOVA

Triduum Pasqual a Estercuel

Per dotzè any consecutiu (del 28 de març al 2 d'abril), vàrem anar a un monestir diferent i a un orde religiós diferent, per tal de veure el ventall de la riquesa carismàtica de l'Església catòlica. Enguany hem estat al monestir mercedari de Nostra Senyora de El Olivar a Estercuel (Terol). Cal dir que l'orde mercedari celebra els 800 anys de la seva fundació, és any jubilar des del 17 de gener del 2018 fins al 17 de gener del 2019. Formàrem un grup de dotze persones.

Dijous Sant: Celebrem en una capella interior del monestir. La primera lectura la va fer un membre del nostre grup i vàrem poder participar també en el lavatori dels peus, cosa que ens va satisfer molt i ens va omplir de joia.

Divendres Sant: Assistim a Laudes i, a les onze del matí, participem al Via Crucis pel voltant del monestir, portant voluntàriament la Creu diferents persones. A cada estació es llegien passatges evangèlics, es feien pregàries i cants acompanyats de joves amb guitarra. A la tarda, vàrem assistir a la Litúrgia pròpia del dia.

Dissabte Sant: Va ser un dia històric perquè per primera vegada la gent de les parròquies del voltant assisteixen a la Vetlla Pasqual a l'església del monestir, presidida pel pare provincial de l'orde. Sempre un frare

anava a les respectives parròquies per celebrar-la. Com a conseqüència i, a l'hora de beneir el ciri pasqual, n'hi havia sis. El propi del monestir, més els cinc de les diferents parròquies representats per un feligrès. La veritat és que va ser molt emotiu.

Diumenge de Pasqua: Tenim una tertúlia amb fra Ignacio, que ens parla de l'orde mercedari i de la tasca que realitza. Treballant contra la pobresa i tota exclusió social com és: l'atenció a presons, llars d'acollida, centres nutricionals, tallers formatius, promoció humana... Finalment i, com a anècdota, ens explica la seva vocació i vivències, la qual cosa vam trobar molt interessant i amena.

Ens vam trobar molt acollits per tots quatre frares que hi viuen: Ignacio, Juan, David, Fernando, i José Juan, provincial de l'orde, que estava de visita. A més, la principal labor que tenen aquests frares a El Olivar consisteix en l'atenció pastoral als pobles, l'acompanyament espiritual dels hostes i el manteniment del monestir.

Dilluns de Pasqua: Va ser el dia de tornada a casa. Ara, ens toca pensar a quin nou monestir i orde anirem l'any vinent. Si algun lector estigués interessat a participar al nostre grup, pot contactar amb jmmarba@hotmail.com.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Prometences

Tot i que la Bíblia ens aconsella no jurar ni prometre res, no fos cas que després no puguem complir el que hem promès, la realitat és que els homes, a vegades, fem prometences o juraments davant Déu que després no complim; ho fem a la lleugera, de calent en calent durant una pregària, sense pensar en les conseqüències i les càrregues que suposaran, sobre tot si són de per vida. He sentit que els sacerdots poden alliberar d'un jurament o d'una promesa a qui l'ha feta. És cert, això?

Compliré les meves prometences, ho faré davant de tot el poble, als atris de la casa del Senyor... Recorda aquest salm? Hem de ser seriosos i prudents. Sort que Déu té més co-neixement que nosaltres! El que es fa a la lleugera, de calent en calent, com diu vostè, sense sospesar-ne les conseqüències, poc valor té. El seu confessor el dispensarà d'aquestes prometences amb facilitat. Ara bé, quan una prometença s'ha fet de manera ponderada i seriosa i no hi ha inconvenients greus per complir-la, un bon conseller espiritual no l'en dispensarà fàcilment perquè això fomentaria una espiritualitat pueril, gens madura. S'ha de considerar cada cas i el sacerdot veurà el més convenient. Potser millor que, en lloc de prometences i juraments, faci propòsits realistes i vagi avaluant-los. I recordi que les veritables prometences que hem de considerar sempre i, sostinguts per la Gràcia, treballar per complir-les, són les promeses del nostre Baptisme. Sant Lluís Maria Grignon de Montfort diu que són les úniques importants i necessàries. A l'hora de fer una prometença cal reflexionar, veure la seva conveniència, la capacitat real que tenim per assumir-la sense que excedeixi les nostres forces i mai no sigui un inconvenient o molèstia per als altres. Una persona va prometre no menjar mai certs aliments i això era una font de discussions a la taula familiar... I, finalment, abans de deixar-se portar per rampellades, consulti al seu confessor i així no errarà.

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Cartes

Xàldigues per a l'alegria

«Sigui sempre amb tu l'alegria»

En el llibre de Tobit (5,11), l'arcàngel sant Rafael en veure el cec Tobit el saluda dient-li: «Sigui sempre amb tu l'alegria.»

Tobit no pot sinó respondre-li: «Quina alegria puc tenir jo? Estic cec, visc en tenebres i no puc veure la llum del sol. La meua vida és una mort. Sento parlar la gent, però no la puc veure.»

I l'arcàngel Rafael el tranquil·litza dient: «Tingues confiança i bon ànim! Déu no trigarà a guarir-te!»

En efecte, no trigà gaire temps, l'anhelada guarició amb la medicina de l'àngel de Déu.

Així tornaren la llum als seus ulls; la calma, el gaudi i l'alegria al seu cos i al seu esperit. Al·leluia!

J. M. ALIMBAU ARGILA

(Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual)

*Xàldiga: espurna de foc, d'un tronc resinós, en cremar-se

Visió diferent

Felicito el periodista Eduard Bru-fau per la seva exposició crítica ben mesurada dels errors i solucions de i per a l'actual moment polític de Catalunya (núms. de l'11 i 18-03-2018), tan diferent de la visió absolutament partidista, que només critica la part contrària, de Lluís Serra (núm. de l'11-03-2108).

ERNEST ZARAGOZA PASCUAL
Barcelona

Un conte de Pasqua

Acaba de passar aquesta Pasqua, ho he llegit a *Il Fatto Quotidiano* que, a la vegada, ho recollia de *La Stampa*. A Cagliari, Casteddú si ho diem en sard o, clar i català Càller, a l'illa de Sardenya, prop de l'Alguer, una dona de 37 anys era detinguda quan robava ous de Pasqua.

L'amo del supermercat la va veure i va trucar al 113, a la *Squadra Volante*, la Patrulla que diríem aquí. Quan va arribar, el poliziotto veterà li va mirar els ulls plorosos. Avergonyida, estava robant sis ous de Pasqua perquè tenia sis fills i no tenia ni un cèntim per comprar-los. Els seus nens ploraven en veure que tots els seus amics i companys tenien el seu ou de Pasqua.

Una història ben trista. El policia li va preguntar a l'amo quant valien els sis ous, i l'amo va entendre el gest. Va retirar la denúncia i va cedir els ous de Pasqua a aquella mare desesperada, tot dient: «Espero que els serveis socials també els donin un cop de mà.»

En aquesta escena, el guàrdia va tenir la darrera paraula. Va dir: «Porto prou temps de servei com per saber distingir la mirada d'un delinqüent de la d'una mare. Per què l'havia d'arrestar per furar? El cor està per damunt del codi penal.»

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Barcelona

Santa Maria Deslliganusos

Quan el P. Jorge Mario Bergoglio s. j. (actual papa Francesc), va acabar el seu període com a provincial dels jesuïtes a l'Argentina, per tal de no interferir el seu successor, se'n va anar a fer un doctorat a Alemanya. Allà, a l'església de Sant Pere dels jesuïtes d'Augsburg, va contemplar un quadre de la Mare de Déu, que anomenen Maria Knotenloserin, que el va impressionar. S'hi veu Maria, sota l'Esperit Sant, que va desfent els nusos d'una cinta que li presenta un àngel, i un altre àngel la va recollint sense nusos.

Quan va tornar a l'Argentina, se'n va emportar estampes reproduint el quadre, i va encarregar una còpia a un artista local, que va batejar com a «Maria desatanudos». Molt ràpidament es va fer popular al seu país, i se la invoca per desfer tota mena de problemes.

Crec que és molt convenient que invoquem la Mare de Déu, sota aquesta advocació, perquè ens aconsegueixi que es desfaci el nus en què es troba actualment el nostre país.

DANIEL PINYA BATLLELL
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Nens i joves a l'era digital

Riscos i oportunitats educatives

MACIÀ GRAU
Barcelona

Les estadístiques ens diuen que el primer que fem la majoria de persones en llevar-nos cada matí és connectar-nos al mòbil. Estem connectats a la xarxa diàriament, i fins i tot fem pagaments a través d'internet, i tot això fa que puguem arribar a perdre l'equilibri entre el món virtual i el real. En el cas dels adults, pot ser més fàcil distingir el bon ús de l'addicció, però els nens i adolescents poden no adonar-se que en el moment en què l'ús de les noves tecnologies interfereix en el transcurs de la seva vida normal, el bon ús es converteix en mal ús. És per això que la incidència de les eines digitals sobre els infants és una preocupació que ha anat en augment en els darrers anys. Casos d'addicció, assetjament cibernètic o la pornografia són només una petita part de tot el que pot causar un mal ús d'aquests aparells per part dels infants. A aquest problema hi hem de sumar, a més, la falta d'orientació que tenen la majoria dels nens en aquest aspecte, ja que els seus pares són analfabets digitals, és a dir, ningú no els ha format en la digitalització. Però, no tot el que ens ofereixen les noves tecnologies és negatiu, ja que com tota la informació, pot ser destructiva però també constructiva.

Una nova era

L'era digital va néixer com a fenomen a la dècada dels vuitanta, però no és fins a principis dels noranta quan podem començar a parlar pròpiament de fenomen digital.

L'arribada d'internet feia possible que tothom amb un ordinador pogués accedir a una gran quantitat d'informació que fins aleshores era impensable, però no va causar un impacte tan negatiu a la societat com el que estem vivint a l'actualitat. I és que la preocupació per la incidència de les noves tecnologies sobre els nens la devem principalment a dos factors: l'aparició de les xarxes socials, i el naixement de l'iPhone, l'any 2007. L'iPhone va comportar una gran portabilitat, que va fer que qualsevol nen amb un smartphone a la butxaca tingués accés a internet. Anteriorment, els pares podien vigilar l'ordinador i controlar les pàgines que el seu fill visitava, però amb l'aparició de l'smartphone aquest control va desaparèixer.

Aquesta portabilitat va fer que tots els problemes causats o provinents de la xarxa que podia tenir un nen el seguissin durant les 24 hores del dia. Un cas que ho exemplifica a la perfecció és el de l'assetjament escolar. Anteriorment, els abusos finalitzaven quan la víctima arribava a casa, però a l'actualitat un nen pot ser assetjat durant tot el dia.

Per aquest motiu, un dels factors més importants quan parlem dels nens a l'era digital és la funció dels pares com a educadors. Educar comporta potenciar les oportunitats i minimitzar els riscos, però els pares tenen molts problemes per realitzar aquesta tasca, ja que són persones que no han crescut amb

L'aparició dels «smartphone» va suposar el naixement del fenomen digital.

les noves tecnologies i, per tant, no poden aplicar els seus coneixements per ensenyar als fills com han d'utilitzar les eines digitals. Si els nens no reben una bona educació per part dels pares, poden caure en el perill de copiar els models que veuen a internet, i en una etapa de la vida en la qual encara estan formant la seva consciència moral això pot tenir greus conseqüències.

Els estudis recents situen l'inici de l'adolescència digital als 8 anys, fet que fa encara més important la bona educació en l'ús dels mòbils i les xarxes socials. En molts casos una mala gestió per part dels pares pot arribar a punts que ni ens podem imaginar: «Hi ha nens que amb 2 anys ja són addictes al mòbil», avisa el catedràtic en Pediatria Josep Argemí. Aquest aprenentatge dels pares és essencial per formar els fills en l'era digital, però és cada vegada més complicat ja que les tecnologies canvien molt ràpidament i és necessari un gran esforç.

Els principis legals digitals

L'aparició de les noves tecnologies i el seu ràpid avanç ha fet que també apareguessin dilemes jurídics, que s'han hagut de superar al mateix ritme que progressen els avenços tecnològics. Maria Sala, professora de Dret laboral a la Universitat de Màlaga, ha manifestat en nombroses ocasions la problemàtica legal del món digital, que amb la seva ubicuitat fa molt difícil aplicar una llei o una altra. Internet no es regeix per

fronteres geogràfiques, està present a tot arreu i en tot moment, i això fa que hi hagi dificultats per saber quina és la norma vigent en cada cas. Com diu la doctora, «en l'àmbit internacional no hi ha cap regulació que faci referència als menors d'edat, només hi ha orientacions sense capacitat vinculant». Tot i això, també és cert que els últims anys s'han creat moltes lleis perquè el poder judicial estigui preparat davant les noves tecnologies.

Drets que fa 20 anys eren impenables, ara són vitals per legitimar qüestions quotidianes, com el dret a la desconexió digital de la feina, que pot provocar tecnoestrès. La llista de nous drets és molt llarga, però sobretot en destaca el dret a la protecció davant l'assetjament cibernètic, el dret a la protecció de dades dels perfils a les xarxes socials, el dret a l'oblit digital, i el dret a l'accés gratuït a internet.

La religió digital a Catalunya

Un altre dels factors a analitzar quan parlem dels joves a l'era digital és saber quin paper té la religió dins

JOSEP ARGEMÍ
«Hi ha nens que amb 2 anys ja són addictes al mòbil»

TINENT GARRIDO

«Internet és un instrument per amenaçar, facilitar agressions i obtenir informació personal»

d'aquesta nova era. Hi ha molts àmbits, com el de la comunicació i la informació, que s'han adaptat a les tecnologies i fins i tot n'han tret profit, però la religió i el món espiritual encara no es troben en aquest grup. Precisament, per estudiar aquesta qüestió, el catedràtic en Periodisme Josep Lluís Micó va dirigir l'any passat una investigació relacionada amb la religió digital a Catalunya, que va constar de més de dues mil enquestes fetes a joves d'entre 12 i 18 anys. Els resultats de l'estudi demostren que la religió encara no s'ha adaptat a l'era digital, ja que només un percentatge molt baix va admetre utilitzar el mòbil per consultar aplicacions de caràcter religiós o espiritual. No obstant això, la majoria dels enquestats va afirmar ser creients, fet que demostra la falta d'adaptació de la religió, que no crida l'atenció als usuaris de la xarxa. Les úniques aplicacions que es consulten amb certa regularitat són les que mostren la Bíblia digitalment, i tot i això, el percentatge de visites comparat amb altres webs és molt baix. La segona part de la investigació va anar dedicada a conèixer quines són les pàgines més visitades pels joves, amb una conclusió contundent: principalment només utilitzen les xarxes socials com Facebook i Instagram. Els estudis van demostrar també que el 90% dels nens i nenes tenen mòbil, i la meitat d'aquests reconeixia tenir llibertat absoluta per part dels pares, és a dir, que el control sobre la vida digital dels fills és gairebé inexistent.

Prevenir els riscos i potenciar les oportunitats

Els riscos causats per un mal ús de la tecnologia digital per part dels infants són tan greus que per reflexionar i aprofundir sobre aquesta qüestió la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona (FCMB) va organitzar el passat mes de març una Jornada d'estudi al Palau Macaya on van participar diversos experts en el tema, com el catedràtic en Pediatria

Josep Argemí, la doctora en Dret Maria Sala o el periodista Josep Lluís Micó, entre d'altres. Durant l'estudi, tots els participants van debatre en una taula rodona tots els riscos i les oportunitats educatives del món digital. La Jornada va comptar també amb la presència de dos membres dels cossos policials de Catalunya, un tinent de la Guàrdia Civil i un inspector dels Mossos d'Esquadra. Amb la seva experiència en casos d'assetjament cibernètic i delinqüència a la xarxa, van ser els encarregats d'ensenyar com utilitzar amb seguretat les tecnologies, basant-se en tres aspectes principals de les eines digitals: l'audiència, la connectivitat i l'anonimat. L'audiència fa que molta gent pugui veure el que estem fent i per tant, hem de tenir sempre present que tot el que publiquem a la xarxa podrà ser vist per tothom. L'anonimat és la facilitat d'agredir algú sense donar la cara, i provoca per tant casos d'agressions i assetjament on és molt difícil trobar l'agressor. Finalment, la connectivitat provoca que els problemes segueixin les víctimes durant tot el dia. Per mostrar fins on pot arribar un mal ús de les eines digitals, els cossos de la policia van posar l'exemple d'una noia, l'Amanda Todd, que va acabar suïcidant-se per haver rebut un fort bullying a la xarxa. Malauradament el seu no és un cas aïllat, ja que precisament la segona causa de mortalitat a l'adolescència és el suïcidi, causat moltes vegades per l'assetjament a internet.

L'espai digital s'ha convertit en el nou espai de relació dels joves, per això és tan important prendre mesures per evitar casos com el de l'Amanda. Privatitzar les xarxes socials, utilitzar contrasenyes segures o no activar la localització del GPS són alguns dels consells que va donar la policia durant la seva intervenció, tot i que com va dir el tinent Garrido de la Guàrdia Civil, internet sempre serà un instrument que «pot servir per amenaçar, facilitar agressions i obtenir informació personal».

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de **SLABBINCK**

veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecas, s/n. - Apdo. Correo 19 - 46850 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

Fina Armengol dona la seva col·lecció de 5.000 figures d'àngels al monestir de les Avellanes

Una casa per a miríades d'àngels

Fa una trentena d'anys Fina Armengol va començar a col·leccionar figures d'àngels, perquè a la seva vida «sempre havien estat presents com a creença, bellesa i acompanyament». La directora de l'associació Amics dels Àngels, i col·laboradora puntual d'aquest setmanari, va arribar a formar així una col·lecció de 5.000 figuretes procedents de 21 països i realitzades en quinze materials diferents que fa poc va donar al monestir de les Avellanes.

El 17 de març passat es va inaugurar al conegut monestir de la Noguera, concretament dins de les instal·lacions de l'Arxiu Gavín, el nou Espai dels Àngels. A l'acte hi van ser presents, entre d'altres, Enric Vendrell, director general d'Afers Religiosos, Josep Borrell, director dels Serveis Territorials de Cultura a Lleida, Concepció Cañadell, presidenta del Consell Comarcal de la Noguera, Estefania Rufach, alcaldessa d'Os de Balaguer, i Robert Porta, director del monestir. La inauguració també va comptar amb la conferència *Àngels i art* a càrrec de Mn. Josep M. Martí Bonet.

Però el moment més esperat va ser el recorregut que la mateixa col·leccionista va fer per les diferents vitrines, tot comentant les característiques d'algunes de les peces i com aquestes havien arribat fins a

les seves mans. Fina Armengol també va explicar per què es va decidir per donar la col·lecció a les Avellanes: «Tenia un somni i era poder fer una donació i veure muntada la col·lecció en un lloc que la guardessin i estimessin tant com jo i que al mateix temps el públic en general en pogués gaudir tant a nivell espiritual com de bellesa i sensibilitat. (...) Farà uns dotze anys, per un atzar de la vida, vaig conèixer el monestir de les Avellanes, on any rere any he fet una feina de voluntariat.» La familiaritat i la bona acollida van fer que Fina Armengol es decidís per donar els seus milers d'àngels al monestir. La col·leccionista va agrair tant a l'equip del monestir com de l'Arxiu Gavín la bona disponibilitat, mentre que Robert Porta, director del complex, va definir Fina Armengol com «una germana de la comunitat».

La mostra de l'Espai dels Àngels és única a Catalunya i ara es podrà visitar amb visita guiada a l'Arxiu Gavín. L'obertura d'aquesta exposició enceta les activitats vinculades al desè aniversari del trasllat de l'Arxiu Gavín al monestir de les Avellanes.

VISITES I INFORMACIÓ:

Tel. 973 438 006

a/e: avellanes@maristes.org

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Un planeta nan que té un anell que el rodeja

Es tracta del planeta Haumea. És un astre del cinturó de Kuiper, o sigui dels objectes que es troben més enllà de Neptú en el nostre sistema solar. Com recordareu, perquè també ja ho hem explicat aquí, Plutó és un planeta nan, no un planeta ordinari, ja que forma part d'una munió que es troba pels volts d'unes 50 unitats astronòmiques lluny del Sol (unitat astronòmica, o UA, vol dir distància Terra-Sol). Quan es van començar a trobar astres en aquesta zona es va degradar Plutó de la dignitat de ser considerat el 9è planeta del nostre sistema; ara es té com un de tants

d'aquesta aglomeració d'objectes (planetes nans) que ha rebut el nom de cinturó de Kuiper. Un d'ells és, doncs, el que ens ha donat una sorpresa: l'anomenat Haumea.

Aquest astre (amb el nom provisional de 2003EL61; és més tard que rebé el nom d'Haumea) fou descobert el 28 de juliol del 2005 quan s'estudiava en unes fotografies realitzades el 2003, i fins ara era tingut per un més de la llista de Kuiper. Les seves característiques eren ja conegudes: té forma ovalada, com de meló, i el seu eix més gran fa uns 2.320 km i els altres dos eixos fan 1.025 i 900 km. En conjunt no arriba a la mida de Plutó, que és esfèric amb un diàmetre de 2.320 km, però poc se n'hi falta. Té la particularitat que gira molt ràpid: el seu dia no arriba a 4 hores (potser això ha fet que s'encongís tant el seu equador) i té dos petits satèl·lits. Es troba a 51 UA i descriu la seva òrbita a l'entorn del Sol (el seu any) en 284 anys dels nostres.

Però ara ve la notícia: encara que sigui tan petit té una formació d'anells al seu voltant. Com se li han pogut veure, si és tan lluny? Tenir anells fins fa pocs anys es creia que era un privilegi del planeta Saturn, però com sabeu, perquè ja us en vàrem parlar, ara se sap que també en tenen Júpiter, Urà i Neptú, encara que molt minsos (només les sondes

que s'hi van acostar els van veure). I fins hi ha dos petits planetes dels anomenats Centaures (que són els que es troben entre Saturn i Urà) que també en presenten amb certa seguretat (són Cariklo i Chiron). Però, que un petit planeta com Haumea també en tingui, i tan allunyat, com és que se'ls hagi pogut detectar?

Ens ho explica José-Luis Ortiz, que és qui ha coordinat el consorci internacional d'observació del planeta nan Haumea. Per estudiar aquesta classe d'astres s'aprofita quan passen davant d'una estrella: hi ha una ocultació de llum que ben estudiada permet deduir-ne moltes coses. I Haumea va passar el 21 de gener del 2017 davant d'una estrella que va eclipsar durant 2 minuts. Aquest eclipsi va ser enregistrat per 12 telescopis de 10 observatoris mundials i permeté precisar millor la mida del planeta, però hi hagué una altra cosa: la llum de l'estrella va parpellejar abans de l'ocultació i també després. L'única explicació possible: un anell d'uns 70 km d'amplada a l'entorn d'Haumea. Conclusió que s'obtingué després d'anàlisis molt meticuloses. I d'on li ve tenir-lo? Potser d'un gran xoc amb un altre astre que li provocà ejecció de matèria, que ara gira al seu voltant, i va fer també que ara giri també molt de pressa. No podem dir-hi res més.

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Recreació
artística
d'Haumea.

**JOAN PALLARÈS-
PERSONAT**

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Círcol Literari de Vic.

GENT DE CASA

Josep Serra i Campdelacreu

Entre els personatges singulars i de talla gegantina que ha donat el nostre país en els segles XIX i XX, pot destacar ben bé l'osonenc Josep Serra i Campdelacreu, nascut a Vic el Primer de Maig de 1848 (en alguna biografia hem vist indicada la data 1 de març), una ciutat que sens dubte li deu bona part de la conservació del seu passat, sent un pioner en la divulgació del seu patrimoni.

Home inquiet, la seva tasca com a escriptor va ser prolífica i aniria més enllà del perímetre de la seva Ciutat. Col·laborador habitual de *Lo Gai Saber* o *La Renaixença*, també ho va ser de la *Garba Montanyesa*, *La Veu del Montserrat*, *l'Il·lustració Catalana*, el *Butlletí del Centre Excursionista*, *l'Il·lustració Llevantina*, la *Revista de Girona*, el *Calendari Català*, *l'Àlbum pintoresc monumental de Catalunya* o *l'Àlbum de Lleida i sa província*, entre d'altres, unes publicacions que tant podien ser poètiques i literàries, com científiques, sobretot de caire històric, tant en el camp de la divulgació com en el de la recerca.

Acabada la darrera guerra carlina, va ser regidor de l'Ajuntament de Vic, també el 1877 va fundar el *Diario de Vich* i s'ocupà de l'Arxiu Municipal on va fer una feina destacada; també va participar en la descoberta del

Temple Romà de Vic, les primeres excavacions i des d'aquest fet va impulsar, amb d'altres, la creació del Museu Episcopal de Vic, avui un dels grans museus de Catalunya, en especial en art romànic i gòtic.

Formaria part dels poetes de l'Esbart de Vic, fundat el 1867, dels que formava part Verdaguer o Collell entre molts altres, sense per això deixar de pertànyer al Círcol Literari de Vic, fundat el 1860, sent els darrers 31 anys de la seva vida, el responsable de la important biblioteca que de recent creada la va convertir en un referent de finals del segle XIX.

Josep Serra i Campdelacreu moria a Vic mateix, el segon dia de juliol de l'any 1901. *La Història de Vic* que d'ell s'esperava, va quedar per fer, la mort amb només cinquanta-tres anys li va impedir reblar la seva trajectòria. El seu fill, Manuel Serra i Moret, diputat, conseller de la Generalitat i president del Parlament a l'exili, va fer donació del seu importat arxiu com a «Fons Personal de Josep Serra i Campdelacreu» al Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona.

El personatge ha estat objecte de nombrosos estudis i publicacions, tant de la seva figura com de la seva obra. Un carrer de la Ciutat de Vic porta el seu nom.

XAVIER ANDREU I AMAT

Entre la vida i la tragèdia
Claret, 2018, 260 pàg.

La Violeta, a les acaballes de la vida, fa memòria del camí recorregut. És literalment una supervivent de la guerra, per damunt de tot incivil, i d'una munió de les seves seqüeles que, en ella, s'acarnissen fins a uns nivells inimaginables. Podria ser una obra de ficció, però malauradament la realitat sovint la supera.

FRANCESC una conversa amb THOMAS LEONCINI

Déu és jove
Columna, 2018, 152 pàg.

En aquest diàleg valent, íntim i directe amb Thomas Leoncini, Francesc s'adreça no només als joves de tot el món, dins i fora de l'Església, sinó també als adults, que tenen un paper educatiu i de guia a la família, a les parròquies, a l'escola, etc. Les seves reflexions tracten amb força, saviesa i passió els grans temes d'avui, amb una barreja de records personals i anotacions teològiques.

Llibres més venuts al MARÇ
SEBASTIÀ TALTAVULL

Brots de vida
Claret Religios

ORIOL TUÑÍ VANCELLS

Els Evangelis dels diumenges
Comentaris del cycle B
Arquebisbat de Barcelona

ÉRIC VUILLARD

L'ordre del dia
Edicions 62

*claret

A. J. FINN

La dona a la finestra
Rosa dels Vents, 2018, 544 pàg

L'Anna Fox viu sola, reclusa a la seva casa de Nova York, sense atrevir-se a sortir-ne. Passa els dies fent xats amb desconeguts, mirant pel·lícules antigues, recordant temps més feliços... i espiant els veïns. Llavors arriben al barri els Russell: una parella i el seu fill adolescent. Semblen la família perfecta. Fins que una nit, l'Anna veu des de la finestra alguna cosa que no hauria d'haver vist.

LEV TOLSTÓI

El cupón falso
Nórdica Libros, 2018, 136 pàg.

En aquesta petita joia, Tolstói narra, amb el seu geni habitual, la història d'una petita estafa, un delictes sense importància. Els diners aconseguits de manera tan poc honorada aniran passant de mà en mà, i portaran la ruïna i la desgràcia a tothom qui els toca. El sentiment de culpa i la necessitat d'expiació estan molt presents en aquesta història. El 1983, Robert Bresson la va portar al cinema.

CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA
andreu.sotorra@gmail.com

Un fantasma que no fa por

El dramaturg Joan Yago (Barcelona, 1987) ha convertit el relat d'Oscar Wilde en una obra teatral que, si bé perd segurament pel costat més literari del perfil i la psicologia dels personatges, guanya en canvi per la banda de l'acció i la comèdia de fantasmes apta per a tots els públics i això vol dir també per a aquells adolescents de primera volada que són fans del gènere gòtic.

La presència de l'actor Joan Pera en el paper protagonista del fantasma fa que l'espectacle estigui permanentment dominat per les escenes del seu Sir Simon de Canterville, que tant té el poder de viure estàticament dins d'un quadre antic com de traspasar la frontera de la tela i fondre's en temps real i en carn i os amb els nou-rics propietaris del castell.

Aquest do omnipresent, sumat a una sèrie d'efectes de màgia —que tenen la marca de l'assessorament del Mag Lari— contribueix a diluir la sensació de por que hauria de provocar Sir Simon entre els que el veuen i reforça el caràcter de conte d'humor.

El treball de direcció de Josep Maria Mestres recupera l'anterior èxit amb Joan Pera de l'obra *L'avar* de Molière, al Teatre Goya, i fa que novament el *savoir faire* d'un dels actors més populars de l'escena catalana es trobi amb el seu públic i, durant una hora i mitja, enllaci la broma amb la sàtira, o més aviat la crítica, que Oscar Wilde fa des de l'òptica angloirlandesa a la societat americana del seu temps, una crítica que en l'adaptació de Joan Yago fa un salt contemporani fins a la si-

© David Ruano

Joan Pera i Pep Sais, dos dels intèrprets de l'obra «El fantasma de Canterville», basada en el relat d'Oscar Wilde.

tuació mundial de fa gairebé setanta anys i el rerefons del Pla Marshall.

Cal remarcar el doblet que fa l'actor Pep Sais, que tant és Lord Canterville com la governanta, en un transvestisme que el personatge de la còfia guanya a la del lord per K.O. També l'actriu Elisabet Casanovas (la filla hereva nord-americana) enlaira les seves escenes. I un breu epíleg a peu de tomba serveix perquè Joan Pera / Sir Simon reciti un complet epitafi sobre la mort, l'amor i la felicitat i acabi el conte amb la moralitat de rigor que el gènere demana.

«EL FANTASMA DE CANTERVILLE», de Joan Yago, a partir del relat d'Oscar Wilde

INTÈRPRETS: Elisabet Casanovas, Òscar Castellví, David Olivares, Joan Pera, Pep Sais i Betsy Túrnez
DIRECCIÓ: Josep Maria Mestres
Teatre Condal, Barcelona. Fins al 20 de maig

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

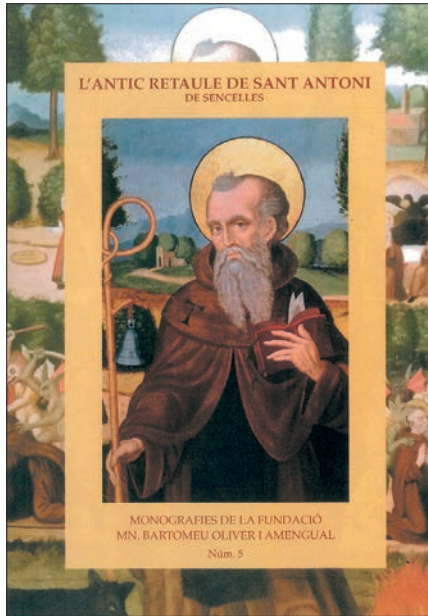
De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

CRÍTICA LITERÀRIA

Escenes de la vida del sant eremita

JORDI LLABRÉS i SANS

L'antic retaule de Sant Antoni de Sencelles

(*Monografies de la Fundació Bartomeu Oliver, 5*)
Sencelles, 2017, 68 pàg.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Caputxi

Anàlisi sobre la significació iconogràfica del retaule de «Sant Antoni Abat, i de Viana anomenat» que, vers l'any 1582, executà el taller del pintor Mateu López per a l'església parroquial de Sant Pere de Sencelles i que conté les més expressives escenes de la vida, miracles i temptacions del sant eremita de la Tebaida (†356) descrites en la vida que escriví sant Jeroni sobre sant Antoni el Gran i que posen en relleu la supremacia de sant Antoni en la lluita contra Satanàs. Aquest retaule, retirat del culte, i situat de manera fragmentària a la casa rectoral a finals del segle XVIII, fou restaurat recentment.

La present monografia, a més d'oferir-nos una breu semblança del sant eremita, ens aporta alguns detalls gistòrics sobre el trasllat que l'any 980 s'efectuà de les relíquies de Sant Antoni el Gran des del seu sepulcre a Alexandria fins a Vienne (o Viena del Delfinat, d'ací que a Mallorca es conegui el sant com a sant Antoni de Viana) i ens regala una síntesi molt ben estructurada sobre la implantació dels frares antonians a Mallorca a partir de l'any 1229, arran de la conquesta de l'illa efectuada pel rei Jaume I. Els frares antonians (fundats el 1095 i suprimits pel papa Pius VI l'any 1787) foren uns religiosos dedicats a l'hospitalitat, als malalts i a l'atenció dels pobres i que, de manera, molt directa, contribuïren a propagar la devoció de sant Antoni de Catalunya a les Balears, especial advocat contra el mal anomenat «Foc de Sant Anton».

A Mallorca els frares antonians gaudiren d'un privilegi molt singular que consistia en el dret a poder pasturar els ramats de porcs pels carrers de Palma i «la gent els alimentava amb les sobres de casa seva i, quan eren ben engreixats, per la festa del sant els rifaven» (p. 26). D'altra banda, els nombrosos devots mallorquins al sant que aportaven almoines a la Casa i Hospital de Sant Antoni, solien ser compensats amb campanetes, picarols i esquelles marcades amb la Thau o creu de Sant Antoni. A les pàgines 67-68 hi trobem la relació de fonts i bibliografia, principalment procedents de l'arxiu diocesà de Mallorca i dels arxius municipal i parroquial de Sencelles.

RAUXA

Un amor contra natura

EDUARD BRUFAU

Els humans no sabem plorar amb els qui ploren: per norma general les llàgrimes d'uns són l'alegria dels altres. Ens alegrem de la desgràcia de l'enemic i el volem enfonsat i humiliat. Estimar l'enemic és per a nosaltres un acte contra natura, perquè un mateix es percep com l'innocent ultratjat, mentre que l'altre és per sistema un botxí cruel i sagnant. La nostra vida així es redueix a una batalla entre àngels immaculats i dimonis malèfics en la qual, és clar, un mateix sempre es troba entre els primers.

I tanmateix, se'ns ha dit que justament l'amor als enemics és el manament més gran, el precepte en el qual es concentra tota la Llei. Estimar contra el que ens dicte la pròpia naturalesa ens resulta tan impossible que en aquesta transfiguració la voluntat sempre serà necessàriament limitada. Els pares espirituals solen dir que només per la perseverança en la pregària, la humilitat de Crist ens pot ensenyar a estimar tots els homes, també els qui ens són enemics; en aquesta escola privilegiada l'amor ha de deixar de projectar-se cap a un mateix per adreçar-se cap als altres i cap a Déu. L'amor veritable no ens neix espontàniament, l'hem de demanar.

Santa Cecília de Montserrat, referent de l'art contemporani internacional

La presidenta de la Diputació de Barcelona, Mercè Conesa, i el pare abat de Montserrat, Josep Maria Soler i Canals, van presentar el 15 de març passat el llibre Santa Cecília de Montserrat. Del segle X a Sean Scully.

Aquest és el primer llibre de la nova etapa de l'antic monestir de Santa Cecília, restaurat gràcies a la Diputació de Barcelona, i que des del 30 de juny de 2015 acull, a l'església, el nou Espai d'Art Sean Scully. El llibre, editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i la Diputació de Barcelona, conté informació sobre tot el procés de reforma de l'antic monestir.

A través de les 200 pàgines de què consta, l'obra proposa una mirada àmplia a la transformació de Santa Cecília de Montserrat en cinc grans blocs. El primer capítol és la transcripció d'un article molt ben documentat del P. Francesc Xavier Altés i Aguiló, que detalla les diverses restauracions que ha tingut l'edifici al llarg de la història fins a la intervenció de Puig i Cadafalch els anys 1927 i 1930.

El segon apartat explica la investigació arqueològica. El signa Eduard Sánchez, que conclou que el temple de Santa Cecília va ser dissenyat en planta de creu llatina i bastit entre la segona meitat del segle X i la primera del segle onze; abraça tradicions constructives diferents i es considera un edifici protoromànic o de transició.

El tercer àmbit del llibre és el més extens i és el que l'arquitecte Xavier Guitart Tarrés dedica a la intervenció al conjunt, com a director tècnic de la restauració del monestir, un projecte en el qual va començar a treballar l'any 2010. El capítol, com tot el llibre, incorpora nombroses fotografies, plànols i gràfics que permeten comprovar l'evolució dels treballs.

El quart i cinquè capítols estan dedicats pròpiament a l'Espai d'Art Sean Scully. L'historiador de l'art Albert Mercadé, que va treballar amb

l'equip tècnic del Museu de Montserrat en la gestació del centre, narra la trajectòria de Sean Scully en àmbit internacional i el significat profund de cadascuna de les peces que integren la seva intervenció fins a completar un conjunt compacte i inseparable de l'església.

El darrer text és de Daniel Giralt-Miracle, eminent crític d'art, que situa l'Espai d'Art Sean Scully com a obra emblemàtica a nivell mundial en la conjunció de romànic i art contemporani, i la contextualitza en relació amb altres referents com la Capella del Rosaire de Matisse a Vence (França) o la Rothko Chapel a Houston (EUA). Giralt-Miracle també fa referència al paper important de l'Institut Art i Espiritualitat com l'ens que dinamitza la reflexió i l'activitat cultural en aquest espai.

El volum incorpora traduccions a l'espanyol i l'anglès, i també un apèndix amb dos codis QR que condueixen a enllaços audiovisuals: una àmplia entrevista a Sean Scully en què el mateix artista explica la seva intervenció i també una sèrie d'imatges de 360° de l'interior i l'exterior de l'església.

Durant la presentació, Mercè Conesa va subratllar la idea de com les institucions, com ara la Diputació de Barcelona, han de ser garants dels drets de la ciutadania: «Estar al servei de la societat catalana, avançar en

«Santa Cecília de Montserrat. Del segle X a Sean Scully».
Publicacions de l'Abadia de Montserrat

valors, respectar el patrimoni, l'art, la cultura, el paisatge. I la presentació del llibre d'avui sobre el monestir de Santa Cecília i tot el que inclou representa aquest compromís ferm de la Diputació envers la ciutadania de tota la demarcació Barcelona i en definitiva de tot el país.»

L'abat Josep Maria Soler va agrair «el suport de la corporació en el projecte, des dels seus inicis. Primer, amb les obres de remodelació del monestir de Santa Cecília, després amb la intervenció artística de Sean Scully i ara amb la presentació del llibre sobre tot el conjunt, ja que sense el suport i el compromís de la Diputació de Barcelona no hauria estat possible». I va afegir: «L'acurada intervenció en tot el procés del conjunt fins a arribar a crear i renovar un espai de diàleg entre la fe i la cultura, un viatge del segle X fins al segle XXI, a través del monestir de Santa Cecília i tot el que representa.»

Espai d'art Sean Scully

Interior de Santa Cecília de Montserrat.

Agenda

Internet

PIES DEIXEBLES

El portal de les Pies Deixebles, www.pddm.org, presenta un format renovat en l'aspecte gràfic, en els continguts i en la modalitat informativa.

Barcelona

CARMELITES

El **dilluns 16 d'abril**, a les 20.00, trobada del grup Carmel Ecumènic i Interreligiós als Carmelites de Badalona.

PASTORAL DE LA SALUT

El **dimarts 17 d'abril**, a les 17.30, jornada sobre *Salut mental*, avui amb Cristina Macias (psicòloga) a la Delegació de la Pastoral de la Salut, c/ Sant Pau, 101 – Barcelona.

CASAL LOIOLA

El **dimarts 17 d'abril**, a les 19.30, xerrada de Darío Mollá, s.j., sobre *Espiritualitat en l'acció social*. C/ Balmes, 138 – Barcelona.

FRA VALENTÍ

El **dimarts 17 d'abril**, a les 19.30, presentació del llibre *El huerto medicinal* de fra Valentí Serra de Manresa a Riera de Sant Miquel, 1 – Barcelona.

FACULTAT DE FILOSOFIA

El **dimecres 18 d'abril**, a les 18.30, presentació del nou grau en Filosofia, Política i Economia. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

AMICS DE SANT FRANCESC

El **dijous 19 d'abril**, a les 20.00, trobada sobre *Educació diferenciada en els col·legis catòlics* amb Jaume Camps. C/ Santaló, 80 – Barcelona.

DOSTOIEVSKI

El **dijous 19 d'abril**, a les 20.00, xerrada sobre *F. Dostoievski (II). Crim i càstig* amb Ignacio Peyra. C/ Riera de Sant Miquel, 1 bis – Barcelona.

CONCÒRDIA I CONVIVÈNCIA

El **divendres 20 d'abril**, a les 18.00, sessió de cinema on són presents la reconciliació, el respecte i el perdó. Fernando Sánchez (PP) i Carles Losada (ESADE) comentaran la pel·lícula *Beyond right and wrong: stories of justice and for-*

giveness. Organitza: Club de Roma, l'Obra Social "la Caixa" i l'Associació CinemaNet. Lloc: Palau Macaya, passeig Sant Joan, 108 – Barcelona. Més informació: tel. 934 046 079.

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **divendres 20 d'abril**, a les 18.00, concert de Youth Music Extravaganza amb obres de Vivaldi i Bernstein, entre altres. Aportació voluntària a favor de la Fundació Manos Providentes; el **diumenge 22**, a les 18.00, concert de l'Orquestra Metropolitana de Barcelona amb obres de Mozart i Laborda entre altres. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

«REVISTA 21»

El **dissabte 21 d'abril**, a les 11.30, acte commemoratiu del centenari de la «Revista 21» al col·legi Pare Damià (av. Vallvidrera, 10 – Barcelona). Els participants desenvoluparan la seva visió de com comunicar en els temps del papa Francesc.

Girona

MN. XAVIER CARBÓ

El **dissabte 21 d'abril**, a les 12.00, presentació del llibre *Migjorn*, antologia poètica de Mn. Xavier Carbó a Can Trinxeria de Cassà de la Selva.

Sant Feliu de Llobregat

GRUPS DE DIÀLEG

El **dilluns 16 d'abril**, a les 21.00, conferència *Compromís dels laics en el món* amb Cori Casanova. Sala parroquial Mn. Joan Vinyeta de Vilafranca del Penedès. Més informació: tel. 630 110 712.

XXII FESTIVAL DE MÚSICA CLÀSSICA I TRADICIONAL D'ESPLUGUES

El **divendres 20 d'abril**, a les 21.00, a la parròquia de Santa Magdalena d'Esplugues de Llobregat, serenates amb l'Orquestra de Cambra Harmonia.

Vic

FAMÍLIA

El **cap de setmana del 28 d'abril a l'1 de maig**, a Can Sans de Fellines, colònies familiars. Inscripcions: tel. 938 832 655.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del
Departament de Presidència de la
Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f/catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Glòria Monés, Macià Grau, Francesc Nicolau, F. Xavier Parés, Joan Pallarès-Personat, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Leticia Soberón, Lluís Solà, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITOS DE BAGES - DLB 14.387/79

JOAN ANDREU PARRA

Abans d'entrar en matèria, el professor Joan Garcia del Muro Solans (Lleida, 1961) treu punta al missatge implícit del oscaritzat film *La forma de l'aigua* i lamenta que, «un cop més, no hi pot haver una història d'amor entre diferents». El lleidatà imparteix Filosofia medieval i Ètica a la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull i també publica regularment: amb l'obra *Good Bye, veritat*, un assaig sobre la postveritat, ha guanyat el premi Josep Vallverdú. Li preguntem pel nou grau que comença el curs vinent, Filosofia, Política i Economia (FIPE), que es presentarà en una Jornada de portes obertes el proper 18 d'abril a les 18.30 h a la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull. Més informació: www.filosofia.url.edu.

Ciències Polítiques i Ciències Econòmiques es poden lligar amb la Filosofia?

Sí. De fet, una de les tragèdies del món actual és que s'han independitzat. Hi ha una autonomia massa gran de la política i de l'economia i més si no hi ha una base ètica. La política i l'economia s'han d'exercir des d'unes conviccions ètiques i uns principis i és com si, a l'actualitat, desertessin d'aquests principis. Seria bo que els futurs polítics i economistes hagin pensat i reflexionat al voltant de les qüestions filosòfiques, sobretot de la moral.

Imagini's que un d'aquests estudiants que cursaran el grau FIPE-URL tindrà, un cop sigui adult, alguna responsabilitat política o organitzativa. A què li agradaria que hagués contribuït aquesta formació?

Les grans qüestions sobre moral, les preguntes fonamentals, convé haver-les pensat a poc a poc i per tu mateix, si no algú te les imposarà. En aquest grau que fem tres

Joan Garcia del Muro, professor de Filosofia

«La política i l'economia s'han d'exercir des d'unes conviccions ètiques i uns principis»

universitats (Deusto, Comillas i Ramon Llull), nosaltres aportem el pes filosòfic. M'agradaria que quan aquests estudiants arribin a tenir responsabilitats no tinguin algun dels prejudicis clàssics que tenen els que no s'ho han plantejat. En altres paraules, hi haurà més possibilitats que quan ho hagin d'aplicar s'equivoquin una mica menys que els altres.

Costa trobar sortides professionals per a la Filosofia, exceptuant la docència. El grau FIPE pot trencar amb aquest imaginari?

De fet, aquest és el gran propòsit, obrir el ventall professional. La Filosofia pura és com un embut, no més serveix per ensenyar-se. Amb el grau, és una manera de veure la Filosofia més interdisciplinària i transversal, al darrer curs, l'alumne es pot decantar cap a la Filosofia, la Política o bé l'Economia.

Vostè alerta contra les visions reductivistes i simplistes. El fet de tractar-se d'un grau que combina disciplines diferents pot ajudar a

tenir una visió més integral dels fets?

Sí. Una altra característica de la nostra cultura és que volem solucions massa simples i fàcils. Un manual d'instruccions, reductivista, en el qual falseges la realitat. El pitjor del segle passat va ser la «solució final.»

Vostè no està gaire d'acord amb el concepte «xoc de civilitzacions». Per què?

Ho explica la teoria de Huntington i s'ha instrumentalitzat molt sobretot a partir dels atemptats de les Torres Bessones de Nova York; sembla que no hi pot haver una discrepància amistosa. La tesi és que allà on hi ha diferència ha d'haver-hi enfrontament amb una idea de fons: perquè hi hagi pau i harmonia s'ha d'uniformitzar i homogeneïtzar (la *pax americana*). Això va molt bé a les ments colonialistes, imperialistes, supremacistes que miren la resta com els *no-nosaltres*, els bàrbars. I és molt trist. Defenso precisament el contrari, saber apreciar la diferència, la riquesa de la diversitat.

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP / Tel. / NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL-LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular
